

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

**Кафедра германських мов, зарубіжної літератури та
методик їхнього навчання**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Центральноукраїнського
державного університету

імені Володимира Винниченка

_____ проф. Соболев Є.Ю.

« ____ » _____ 2024 р.

ПРОГРАМА
кваліфікаційного екзамену

*з англійської мови та методики її викладання,
зарубіжної літератури та методики її викладання*

за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
для студентів

спеціальності 014.022 Середня освіта (Мова і література (німецька))
**Освітня програма Середня освіта (Мова і література (німецька й
англійська))**

Програму державного екзамену
розглянуто та ухвалено
на засіданні кафедри германських мов,
зарубіжної літератури та методик їхнього
навчання

Протокол № 10 від «б» березня 2024 р.

Кропивницький – 2024

Програма кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики її викладання, зарубіжної літератури та методики її викладання студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.022 Середня освіта Мова і література (німецька) денної форми навчання) / Упорядники: О.В. Долгушева, О.Л. Вечірко, О.М. Манойлова. Кропивницький, 2024. 42 с.

Програма містить пояснювальну записку, вимоги до відповідей студентів на кваліфікаційному екзамені, структуру і зміст екзамену, критерії оцінювання відповідей, перелік теоретичних, практичних питань і кваліфікаційних завдань з англійської мови та методики її навчання, зарубіжної літератури та методики її навчання, які виносяться на комплексний кваліфікаційний екзамен, зразки відповідей на питання, а також список літератури для підготовки до екзамену.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розвиток освіти в Україні визначається у загальному контексті Європейської інтеграції з орієнтацією на фундаментальні цінності загальносвітової культури, реалізацією положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки.

Кваліфікаційний екзамен – це один з елементів атестації студентів, що відбувається після завершення навчання в університеті на освітньо-кваліфікаційному рівні *бакалавр*, мета якого є визначення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки студентів вимогам кваліфікаційної характеристики.

Програма кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики її навчання, із зарубіжної літератури та методики її навчання розрахована на студентів, які закінчують Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка за спеціальністю 014.022 *Середня освіта (Мова і література (німецька)*), Освітня програма Середня освіта (Мова і література (німецька й англійська)) *за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти*.

На кваліфікаційний екзамен винесені такі **освітні компоненти**:

- англійська мова;
- методика навчання англійської мови;
- зарубіжна література;
- методика навчання зарубіжної літератури.

Форма проведення кваліфікаційного екзамену – **усна**.

Кваліфікаційний екзамен з англійської мови та методики її навчання, зарубіжної літератури та методики її навчання перевіряє рівень сформованості таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Етичні установки. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Здатність поважати різноманітність та мультикультурність.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність вчитися та застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 10. Технологічна грамотність Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Іншомовна професійно-орієнтована комунікативна компетентність:

СК 1.1. Фонетична компетентність – здатність до коректного артикуляційного та інтонаційного оформлення власних висловлювань і розуміння мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних знань, навичок та мовної свідомості і фонетичної усвідомленості.

СК 1.2. Граматична компетентність – здатність організовувати свої думки в речення. Знання граматичних категорій, структур. Здатність використовувати різні граматичні структури для передачі змісту повідомлення.

СК 1.3. Лексична компетентність – здатність використовувати лексику правильно та ефективно, вміти вільно висловлюватись на різні загальні, академічні, професійні теми. Вміння розпізнавати та адекватно використовувати синоніми, антоніми, багатозначні слова в мовленні.

СК 1.4. Мовленнєва компетентність. Здатність висловлюватися вільно і спонтанно, не відчуючи браку мовних засобів для вираження думки; ефективно і гнучко використовувати іноземну мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування; розуміти нормативну англійську та німецьку мову, зокрема, її ідіоматичні складники в усному спілкуванні та в аудіозаписі на знайомі та незнайомі теми, що відображають особисте, громадське, академічне та професійне життя; розуміти різноманітні складні тексти великого обсягу із різними риторичними прийомами аргументації і розкривати імпліцитну інформацію, що міститься у них; знати структуру та чітко і зв'язно висловлювати свої думки в різних типах писемного тексту: особистісного та академічного есе, продемонструвати оволодіння соціокультурними знаннями та уміннями з тем програми та вміти використовувати цю інформацію у спілкуванні та професійній діяльності. Здатність застосовувати операції логічного мислення для побудови власних висловлювань; здатність розуміти сприйняте на слух усне мовлення і реагувати на нього, здатність розуміти інструкції, повідомлення в академічному та професійному середовищах; здатність розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання; здатність розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, бесід, дебатів, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю; здатність виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо професійного кола тем.

СК 1.5. Літературознавча компетентність. Здатність розуміти ключові літературознавчі категорії та концепції, закономірності розвитку літературного процесу, його національну специфіку в загальносвітовому літературному та культурному контекстах; аналізувати літературні феномени та художні тексти в єдності змісту і форми, з точки зору різних літературознавчих підходів, шкіл, напрямів і методологій; використовувати знання щодо сутності і специфіки художньої літератури, її родо-жанрової структури, типології літературних явищ і міжлітературних та інтермедіальних зв'язків; уміти здобувати і застосовувати на практиці інформацію з теоретиколітературних, історико-літературних та літературно-критичних джерел; здатність оцінювати літературні явища минулого і сучасності. Обізнаність зі зразками сучасної англійської художньої літератури. Розширення словникового запасу, опанування методів лінгвістично-літературного аналізу.

СК 1.7. Соціолінгвістична компетенція. Здатність коректно використовувати лінгвістичні маркери соціальних відносин, враховувати принцип ввічливості. Здатність розпізнавати та користуватись різними регістрами мови (офіційне, нейтральне спілкування, розмовна мова). Вміння розпізнавати лінгвістичні маркери етнічних, соціальних груп.

СК 1.8. Соціокультурна компетентність. Здатність правильно тлумачити у процесі спілкування мовленнєві реалії (соціальні, політичні, культурні, освітні, тощо), особливі правила мовленнєвої поведінки, характерні для країн, мови яких вивчаються.

СК 2.4. Методична компетентність. Оволодіння методичними знаннями, операційно-методичними і психолого-педагогічними вміннями. Технологічна готовність професійно використовувати у навчальному процесі інформаційні і комунікаційні технології навчання, методики і прийоми, адаптуючи їх до різних педагогічних ситуацій. Формування ціннісних орієнтирів, готовність до творчої самореалізації в педагогічній діяльності. Здатність до методичної рефлексії. Вміння критично оцінювати й переосмислювати якості власної діяльності, аналізувати ефективність прийомів і вправ, які використовуються.

Програмні результати навчання

Знання

ПРЗ 1. Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПРЗ 2. Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації.

ПРЗ 3. Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку іноземної мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРЗ 4. Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.

ПРЗ 5. Знає державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з іноземної (німецької, англійської) мови та зарубіжної літератури для ЗНЗ та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРЗ 6. Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

Уміння

ПРУ 1. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРУ 2. Володіє комунікативною мовленнєвою компетенцією з української та іноземних мов (німецької, англійської) (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРУ 3. Уміє правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів. Уміє укладати різні типи документів рідною мовою.

ПРУ 4. Уміє користуватися лексикографічними джерелами та іншою довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури рідною та іноземними мовами.

ПРУ 5. Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРУ 6. Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературнокультурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРУ 5. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРУ 7. Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРУ 8. Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти професійного змісту державною та іноземною (німецькою) мовами.

ПРУ 9. Застосовує сучасні методиками й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРУ 10. Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів з іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПРУ 11. Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів її вирішення

Комунікація

ПРК 1. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

ПРК 2. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціальнокультурній та офіційно-діловій сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРК 3. Організовує навчально-виховний процес у ЗНЗ, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях). ПРК 4. Забезпечує діалог культур у процесі вивчення іноземної (німецької, англійської) мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

Автономія і відповідальність

ПРА 1. Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

ПРА 2. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

ПРА 3. Ефективно організовує, аналізує, критично оцінює, несе відповідальність за результати власної професійної діяльності.

ПРА 4. Забезпечує охорону життя й здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності

3. Зразок білета.

Білет із кваліфікаційного екзамену з англійської мови та методики її навчання містить *теоретичну* й *практичну* частину. *Теоретична* частина включає два питання:

- 1) монологічна розповідь за запропонованою темою;
- 2) читання, переклад та переказ уривка з оригінального англійського тексту.

Практична частина включає одне питання:

- 1) захист кваліфікаційного завдання з методики навчання англійської мови у початковій та основній школі.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 до кваліфікаційного екзамену

Теоретична частина:

1. Speak on the topic: **Food and eating habits:** Ukrainian /British/ American national cuisine (a country of the student's choice); eating habits (meals, dishes), guidelines for healthy eating.
2. Read the text, translate the abstract into Ukrainian, retell the text.

Практична частина: Кваліфікаційне завдання № 1

- розробити схематичний план-конспект уроку англійської мови для 7-го класу за темою «Home. Doing Chores» (Карпюк О.Д. Англійська мова (7-й рік навчання) – English (Year 8): підручник для закладів загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероблене. Тернопіль: Вид-во Астон, 2020. С.48-51);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- детально розробити фрагмент уроку з навчання вимові (робота з піснею, вп.8, ст.51);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної фонетичної компетентності учнів основної школи.

Білет із кваліфікаційного екзамену в частині зарубіжної літератури та методики її навчання містить *теоретичну* й *практичну* частину. *Теоретична* частина включає одне питання:

- 1) висвітлення запропонованого теоретичного питання;

Практична частина включає одне питання:

- 2) захист кваліфікаційного завдання з методики навчання англійської мови у молодшій і середній школі.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 до кваліфікаційного екзамену:

Теоретична частина:

1. Античність та її значення у розвитку європейської культури та літератури. Грецька та римська літератури як складові античної літератури. Роди

та жанри античної літератури, їх представники. Творчість славетних драматургів Античності – Есхіла, Софокла, Еврипіда. Аналіз однієї з драм за вибором.

2. Меріме і Україна. Творчий шлях, світогляд та естетика митця. Проблематика та циклізація новелістики. Ідейно-художній аналіз «Кармен», «Маттео Фальконе».

Практична частина:

1. Поясніть суть основних принципів класифікації методів навчання. Охарактеризуйте методи навчання на уроках зарубіжної літератури. Складіть 10 запитань для організації евристичної бесіди за оповіданням Генріха Белля «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...».

4. Система, критерії оцінювання

Кваліфікаційний екзамен з англійської мови та методики її навчання, із зарубіжної літератури та методики її навчання містить 4 модулів.

1.	Модуль кваліфікаційного екзамену	Максимальна кількість балів за модуль
2.	Англійська мова	25
3.	Методика навчання англійської мови	25
4.	Зарубіжна література	25
5.	Методика навчання зарубіжної літератури	25
	Разом	100

Оцінювання кожного завдання здійснюється за визначеними критеріями в межах певної кількості балів. Оцінка за державний іспит виставляється відповідно до шкали оцінювання, шляхом переведення отриманих балів (0 – 100) в оцінку за національною шкалою (*незадовільно – відмінно*) та шкалою ECTS (A – FX).

Модуль 1: АНГЛІЙСЬКА МОВА

На комплексному бакалаврському іспиті студенти повинні продемонструвати вміння читання тексту вголос і мовчки, перекладу, вміння переказати текст та вести бесіду за запропонованою темою.

Питання з англійської мови включає:

- презентацію усної розмовної теми.
- читання, переклад і переказ уривка з оригінального художнього тексту.

Усна розмовна тема презентується як бесіда з актуальних проблем життя сучасної України та країн, мова яких вивчається. Тривалість монологічного висловлювання – 4 хвилини. Потім студент демонструє вміння ініціативного діалогічного мовлення, обговорюючи комунікативну проблему, запропоновану членами екзаменаційної комісії. Час невідповідного діалогічного мовлення – 4 хвилини.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ УСНОЇ РОЗМОВНОЇ ТЕМИ

Під час оцінювання відповіді студента керуються такими параметрами (0 – 15 балів):

ОРГАНІЗАЦІЯ МОВЛЕННЯ	максимальні бали = 7,5
Структурованість мовлення	1
Вичерпність, логічність, чіткість представлення розмовної теми	3
Аргументованість: а) приклади б) кількісні дані в) цитація	2
Зв'язність мовлення: а) привертання уваги адресата (A2); б) використання маркерів внутрішнього підсумовування, в) маркерів закінчення доповіді (e.g. <i>My presentation is over. Thank you for your attention</i>)	1
Збалансованість доповіді (уміння збалансовано використовувати час для розкриття основних пунктів)	0,5
ФОРМА ВИКЛАДУ МОНОЛОГІЧНОГО ВИСЛОВЛЮВАННЯ	максимальні бали = 3,5
Вільний виклад з елементами відтворення напам'ять	1
Надмірне використання опорних матеріалів Непідготовлене мовлення	0,5
Точність, відповідність фахової метамови (коректне вживання термінів, визначень)	2
МОВНА ГРАМОТНІСТЬ	максимальні бали = 6
Різноманітність лексичного складу	2
відповідність лексичним нормам,	2
відповідність фонетичним нормам	2

2. Читання та літературний усний переклад, переказ уривка з оригінального художнього тексту. Обсяг уривку 1-1,5 сторінки. Час підготовки *30 хвилин*.

Під час читання тексту студентові дозволяється користуватись англо-англійським і вимовними словниками. Студент має продемонструвати вміння виразного прочитання вголос запропонованого екзаменаторами уривку тексту з правильним синтагматичним членуванням та інтонуванням висловлення, перекласти уривок, оформлюючи речення у відповідності до вимовних, синтаксичних, лексико-стилістичних норм української мови.

Під час переказу фрагменту художнього тексту студенти мають продемонструвати розуміння прочитаного, вміння робити узагальнення отриманої інформації.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ СТУДЕНТА НА ПРАКТИЧНЕ ПИТАННЯ (читання, переклад, переказ тексту)

Під час нарахування балів керуються такими параметрами:

10 – Студент читає логічно, правильно, виразно, з правильним інтонуванням запропонований уривок тексту, перекладає уривок, оформлюючи

речення у відповідності з вимовними, синтаксичними, лексико-стилістичними нормами української мови.

9 – Студент допускає 1-2 незначні помилки під час читання запропонованого уривку тексту (наголос, слова з буквосполученнями-винятками), перекладає уривок, оформлюючи речення у відповідності з вимовними, синтаксичними, лексико-стилістичними нормами української мови

8 – Студент недостатньо виразно читає запропонований уривок тексту (наявні 2-3 помилки, відхилення від правильного інтонування), в основному адекватно перекладає уривок, але робить помилки під час перекладу сталих синтаксичних конструкцій, словосполучень, фразеологізмів.

7 – Студент недостатньо виразно читає запропонований уривок тексту (наявні 2-3 помилки, відхилення від правильного інтонування), в основному адекватно перекладає уривок, але робить помилки під час перекладу сталих синтаксичних конструкцій, словосполучень, фразеологізмів, допускає неточності в переказі.

6 – Студент недостатньо виразно читає запропонований уривок тексту (наявні 3-4 помилки, відхилення від правильного інтонування), робить помилки під час перекладу сталих синтаксичних конструкцій, словосполучень, фразеологізмів, допускає неточності в переказі.

5 – Студент недостатньо виразно читає запропонований уривок тексту (наявні 5 помилок, відхилення від правильного інтонування), робить помилки під час перекладу сталих синтаксичних конструкцій, словосполучень, фразеологізмів, допускає неточності в переказі.

4 – Студент невиразно читає запропонований уривок тексту, робить серйозні помилки під час перекладу уривку тексту, що впливають на розуміння його змісту

3 – Студент невиразно читає запропонований уривок тексту, робить серйозні помилки під час перекладу уривку тексту, що впливають на розуміння його змісту, має труднощі з переказом тексту.

2 – Студент відчуває труднощі з визначенням функцій мовних засобів і прийомів, ілюструє відповідь окремими прикладами, намагається робити окремі висновки (з суттєвими неточностями). Допускаються 6-7 типових фонетичних і граматичних помилок

1 – Студент невиразно читає запропонований уривок тексту, робить серйозні помилки під час читання та перекладу, робить фактичні помилки при переказі тексту.

0 – Студент невиразно читає запропонований уривок тексту, робить серйозні помилки під час читання та перекладу.

Модуль 2: МЕТОДИКА НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Кваліфікаційні завдання розроблені на основі чинних навчальних програм з методики навчання іноземних мов і мають на меті комплексну перевірку теоретичної і практичної підготовленості студента-випускника до педагогічної професії. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент на державному екзамені з методики викладання англійської мови – 40 (по 8 балів максимально за кожний вид роботи). Виконання кваліфікаційного завдання

оцінюється за такими критеріями: 1) методична грамотність, 2) точність виконання завдання, 3) коректність використання наочності, 4) здатність до обґрунтування методичних рішень, 5) правильність оформлення плану-конспекту уроку (фрагменту).

Кваліфікаційне завдання з методики навчання ІМ оцінюється за такими критеріями:

Критерії (параметри) оцінювання	Школа оцінювання (в балах)			
	8-7	6-4	3-1	0
Методична грамотність	План-конспект уроку (фрагменту) виконаний відповідно до вимог планування щодо цілей, визначення методичної структури та змісту уроку з урахуванням ступеня навчання.	План-конспект уроку (фрагменту) в основному виконаний методично грамотно, проте є незначні недоліки у визначенні методичної структури та змісту уроку.	План-конспект уроку (фрагменту) виконаний із значними недоліками стосовно визначення методичної структури, змісту уроку, недостатньо врахований ступінь навчання.	План-конспект уроку (фрагменту) виконаний безграмотно з точки зору методики.
Точність виконання завдання	Цілі та зміст уроку повністю відповідають поставленому завданню.	Цілі та зміст уроку в основному відповідають поставленому завданню.	Цілі та зміст уроку в основному відповідають поставленому завданню, але є суттєва невідповідність між цілями, змістом уроку і поставленим завданням.	Цілі та зміст запропонованого уроку не відповідають поставленому завданню.
Коректність використання наочності (у тому числі ІКТ)	Заплановано використання технічних та нетехнічних засобів навчання як наявних, так і самостійно виготовлених.	Заплановано використання ІКТ, наявних та самостійно виготовлених посібників, але методика їх використання не є раціональною.	Заплановано використання наявних наочних посібників, але методика їх використання не є раціональною.	Не передбачено використання ТЗН та наочних посібників.
Здатність до обґрунтування методичних рішень	Студент спонтанно і правильно реагує на запитання екзаменатора. Він здатний теоретично обґрунтувати вибір власних методичних рішень. Студент	Студент адекватно реагує на запитання екзаменатора, однак він недостатньо впевнено обґрунтовує вибір власних	Студент не зовсім адекватно реагує на запитання екзаменатора. Він відчуває труднощі в обґрунтуванні вибору власних методичних рішень. Студент	Студент нездатний правильно реагувати на запитання екзаменатора. Він не може обґрунтувати вибір власних

	вільно і коректно користується методичною термінологією.	методичних рішень. Студент в основному правильно використовує методичну термінологію.	допускає значну кількість термінологічних помилок, що ускладнює розуміння змісту викладеного.	методичних рішень. Студент майже не користується методичною термінологією.
Правильність оформлення плану-конспекту уроку	План-конспект уроку (фрагменту) оформлений грамотно в методичному і мовному аспектах, намічені реальні цілі, конкретні етапи уроку, правильно визначені методичні прийоми, місце даного уроку в серії уроків за темою.	План-конспект уроку (фрагменту) в основному оформлений грамотно в методичному та мовному аспектах, але має незначні недоліки, намічені реальні цілі, конкретні етапи Правильність оформлення плану-конспекту уроку, в основному правильно визначені методичні прийоми та місце даного уроку в тематичному циклі.	План-конспект уроку (фрагменту) має значні недоліки в методичному та мовному аспектах, не завжди намічені реальні цілі, є плутанина в етапах уроку, методичних прийомах. Студент має значні труднощі у визначенні місця уроку в тематичному циклі.	План-конспект уроку (фрагменту) виконаний безграмотно, з значними порушеннями в методичному та мовному аспектах.

Модуль 3: ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Відповідно до вимог Державних галузевих стандартів (Державний стандарт базової середньої освіти, схвалений Колегією МОН 19.06.2020 р. (протокол № 6/1-2), освітньо-професійних програм підготовки вчителів іноземної мови та зарубіжної літератури основною метою літературознавчої підготовки є формування у студентів уявлення про цілісність літературного процесу, літературного розвитку, мистецького простору й картини світу в цілому, що відображено засобами художнього слова.

Системно оцінити якісний рівень науково-теоретичної і практичної підготовки випускників освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” дає змогу комплексний кваліфікаційний екзаме́н, який проводиться як комплексна перевірка знань студентів з навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом.

Програма комплексного екзамену включає всі необхідні знання, уміння, навички, компетентності, передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою, відображає всі основні питання фахівця цього напрямку підготовки. Важливим чинником набуття знань студентами спеціальності «014.02. Середня освіта Мова і література (німецька)», освітньої програми «Середня освіта (Мова і література (німецька та англійська))» є предмети літературознавчого циклу, зокрема, зарубіжна література й методика їх викладання в загальноосвітньому навчальному закладі, яким у програмі вищої освіти відведено провідну роль.

Програма іспиту охоплює історію зарубіжної літератури від античності до сьогодення; основні положення теоретико-літературних курсів, які дають змогу усвідомити стадіальність літературно-мистецького розвитку та поглибити навички аналізу художнього твору, компаративний аспект літературної освіти як один з домінант фахової підготовки випускника; зміст шкільного курсу зарубіжної літератури та методики його викладання. Окрім того, програма комплексного кваліфікаційного екзамену складена з урахуванням умінь і навичок, набутих студентами випускного курсу під час виробничої педагогічної практики.

Мета курсу «Історія зарубіжної літератури» ознайомити студентів із історичним розвитком світового літературного процесу, особливостями літературних епох, їх духовними і культурними цінностями від античності до 21 століття, з'ясувати національні особливості літератури різних країн, зацікавити художнім твором як специфічним засобом пізнання світу й себе в ньому; виробити вміння використовувати літературознавчий інструментарій під час аналізу тексту з позицій новітніх методик прочитання тексту; розвивати творче самостійне мислення, естетичний смак, зорієнтувати майбутніх вчителів-філологів на професійне застосування набутих знань.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ З ІСТОРІЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Показник успішності студента (в балах)	Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою
22–25	A	<p>Студент на високому рівні володіє знаннями про генезис і суспільно-історичні умови розвитку світового літературного процесу від античності до XXI ст, стан культури та науки на різних історичних етапах, окреслює досягнення світової літератури в різні часи її розвитку. Демонструє досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільно оперує різноманітними класифікаціями.</p> <p>Відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.</p> <p>Студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, розуміє ідейне багатство та високі достоїнства зарубіжної літератури; логічно і послідовно викладає матеріал, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить зв'язки, наводить і коментує їх, мотивує оцінку прочитаних творів, аналізує твори у єдності форми та змісту, розуміє їх ідейно-тематичне спрямування, а також особливості жанрової специфіки, композиційно-сюжетної структури, образної системи, мови й стилю.</p>	Відмінно
18–21	B	<p>Студент на достатньому рівні знає генезис і суспільно-історичні умови розвитку світової літератури від античності до XXI ст., стан культури та науки на різних історичних етапах. Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер.</p> <p>Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.</p> <p>Студент засвоїв матеріал, вільно</p>	Добре

		викладає його, але в нього є незначні проблеми з розумінням суспільного, історичного й естетичного значення літературного твору у зв'язку з історичними й історико-літературними умовами епохи. Не завжди дотримується логіки викладу, хоча вільно орієнтується у хронології літературних процесів, знає основні положення з теорії літератури.	
14-17	С	Студент знає генезис і суспільно-історичні умови розвитку світової літератури від античності до ХХІ ст., стан культури та науки на різних історичних етапах, але недостатньо аргументованою є доказова база, допускаються помилки чи неточності у вживанні термінів, є проблеми з розумінням суспільного, історичного й естетичного значення літературного твору у зв'язку з історичними й історико-літературними умовами епохи. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. Відповідь може бути неточною в якомусь одному фрагменті, може порушуватися логіка й послідовність викладу, трапляються окремі мовленнєві помилки.	Добре
10-13	D	Студент володіє достатніми знаннями про генезис і суспільно-історичні умови розвитку світової літератури від античності до ХХІ ст., стан культури та науки на різних історичних етапах. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно при розв'язанні завдань репродуктивного характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки. Студент відтворює засвоєний матеріал не завжди логічно і послідовно, губиться при необхідності критичного аналізу творів, але він може коментувати різні літературні процеси певної доби, аналізувати твір на різних рівнях, хоча і не дотримується послідовності аналізу.	Задовільно

11	E	Студент володіє фрагментарними знаннями про генезис і суспільно-історичні умови розвитку світової літератури від античності до XXI ст., стан культури та науки на різних історичних етапах, не може окреслити досягнення світової літератури в різні часи її розвитку. Аналіз художнього твору може підмінятися примітивним трактуванням змісту твору. Студент не здатен аргументувати теоретичні положення. Відповідь неповна, фрагментарна з чисельними фактичними та мовленнєвими порушеннями.	Задовільно
10 і менше	FX	Студент не володіє знаннями про генезис і суспільно-історичні умови розвитку світової літератури від античності до XXI ст., стан культури та науки на різних історичних етапах. Студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження). Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки, епізодичні знання з курсу, які не дають цілісної уяви про літературний процес. Студент не може дати повну відповідь на питання, не орієнтується в хронології літературних процесів. Не орієнтується в питаннях із теорії літератури.	Незадовільно

Модуль 4: МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Головною метою курсу з методики викладання зарубіжної літератури в школі є підготовка студента-філолога до практичної діяльності, формування професійних умінь і навичок з методики навчання літератури. Відтак програма комплексного екзамену передбачає перевірити рівень сформованості основних знань, вмінь та компетенцій майбутнього вчителя: розуміння методологічних основ дисципліни, системи теоретичних знань у галузі методики викладання зарубіжної літератури у середніх навчальних закладах, рівня готовності студента до проведення уроків зарубіжної літератури у школі, вміння створювати ефективні навчальні ситуації в освітньому та виховному процесі, готовності та вміння працювати з фаховими виданнями і методичними джерелами, зрілість методичних суджень щодо специфіки викладання зарубіжної літератури в школі тощо.

Загальні питання методики викладання зарубіжної літератури. Методика викладання зарубіжної літератури як наука і зарубіжна література як навчальний предмет. Методологічні основи викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі.

Особливості вивчення літератури як виду мистецтва і науки. Об'єкт і предмет методики. Проблеми літературної освіти у школі.

Законодавча база, яка регулює процес викладання зарубіжної літератури в українській школі. Історія становлення предмета в школі. Мета і завдання шкільних курсів літератури у контексті Національної доктрини розвитку освіти в Україні XXI ст. Методологічні основи викладання зарубіжної літератури. Диференціація понять "зарубіжна література" і "світова література". Статуси предметів "Українська література" і "Зарубіжна література" в середніх навчальних закладах України різних типів. Причини, які зумовили впровадження курсу "Зарубіжна література": націоналізація української освіти, орієнтація України на світову спільноту.

Зв'язок методики з суміжними науками: літературознавством, мовознавством, педагогікою, психологією, естетикою, етикою та іншими, а також методикою навчання української літератури. Українська та зарубіжна література в школі як засіб глобалізації та лібералізації української освіти і перебудови її на засадах особистісно зорієнтованої педагогіки, шлях до формування нерепресивної свідомості і нонконформізму.

Принципи, методи, прийоми і види робіт з літератури. Поняття про педагогічні технології. Принципи викладання зарубіжної літератури, обумовлені специфікою літератури як виду мистецтва. Поняття «метод», «прийом», «засоби», їх значення. Класифікація методів навчання, їх специфіка, принципи вибору. Метод творчого читання як один із основних методів вивчення художньої літератури, прийоми реалізації, види робіт. Метод евристичної бесіди, прийоми реалізації, види робіт. Види бесід (за задалегідь складеними питаннями, вільна, евристична). Дослідницький метод та специфіка його впровадження у класах з різними рівнями сформованості читацької компетентності. Мета і завдання використання репродуктивного методу. Компаративний аналіз на уроках зарубіжної літератури. Формування читацької компетентності, пізнавальної творчої активності, самостійності учнів у набутті знань, умінь та навичок. Проблемне вивчення художнього твору на уроках літератури. Використання ІКТ на уроках зарубіжної літератури.

Типи і структура уроків зарубіжної літератури. Психолого-педагогічні основи змісту та технологій сучасного уроку літератури. Вимоги до уроку. Мета уроків літератури: літературний розвиток, збагачення мовного запасу учнів, формування компетентностей, виховання всебічно розвиненої творчої особистості. Принципи класифікації уроків зарубіжної літератури у методиці. Типологія уроків літератури. Нестандартні та інноваційні уроки літератури. Особливості організації та проведення уроків зарубіжної літератури під час дистанційного навчання.

Основні структурні елементи сучасного уроку зарубіжної літератури. Поняття «навчальна ситуація». Професійні вимоги до учителя зарубіжної літератури. Підготовка учителя до уроку зарубіжної літератури.

Планування роботи учителя-словесника: календарні, тематичні, календарно-тематичні, поурочні плани, їх мета та структура. Плани і плани-конспекти уроків. Наукові вимоги до їх структури. Підручники та посібники з зарубіжної літератури, їх характеристика. Реалізація міжпредметних, міжлітературних та міжмистецьких зв'язків на уроках зарубіжної літератури

Літературний розвиток школярів. Проблеми і шляхи особистісного розвитку школярів та формування у них читацьких умінь та навичок. Проблема

читача та читання у сучасній школі та суспільстві. Роль аналізу художнього тексту у літературному розвитку учнів та формуванні критичного мислення. Рівні читацького розвитку, критерії його оцінювання. Етапи сприйняття художнього твору читачами різних рівнів. Шляхи, методи та прийоми виховання школяра-читача. Виховання читацької культури, духовної і творчої потреби у художній літературі. Діяльність учителя з формування читацьких інтересів учнів.

Етапи та шляхи вивчення художнього твору зарубіжної літератури у школі. Основні етапи роботи з художнім текстом, запропоновані різними вченими –методистами (Л. Мірошніченко, Є. Волощук, Б.Бігун та ін.). Підготовка до сприйняття та аналізу художнього твору. Форми підготовки. Види вступних занять. Читання як етап роботи над художнім твором. Види читання. Аналіз як необхідний етап вивчення художнього твору. Шляхи аналізу художнього твору, запропоновані традиційною методикою: «услід за автором», пообразний, проблемно-тематичний. Впровадження у шкільну практику нових видів аналізу художнього твору: хронотопічного, філологічного, компаративного, культурологічного та ін. Оптимальне поєднання репродуктивної та пошукової роботи учнів під час вивчення художнього твору. Підсумкові заняття при вивченні художнього твору: завдання, види.

Вивчення художніх творів у їх родовій специфіці. Психолого-педагогічні особливості сприйняття художніх творів різних жанрів учнями різних вікових груп. Специфіка та етапи вивчення епічних творів у середній та старшій школі. Особливості вивчення ліричних творів. Методи та прийоми аналізу. Роль виразного читання у процесі осягнення лірики. Вивчення драматичних творів у середніх та старших класах: етапи, методи, прийоми.

Вивчення оглядових та монографічних тем. Місце та види оглядових тем у шкільному курсі вивчення зарубіжної літератури. Особливості методики вивчення оглядових тем. Поняття про монографічні теми, їх місце та завдання у процесі вивчення зарубіжної літератури. Зв'язок монографічних тем з оглядовими. Особливості планування системи уроків з монографічної теми. Словесно-графічна наочність при вивченні монографічних та оглядових тем. Методика використання наочності у різних навчальних ситуаціях.

Формування теоретико-літературних понять на уроках зарубіжної літератури. Місце теоретико-літературних знань у системі літературної освіти школярів. Літературознавчі поняття як інструмент аналізу художнього твору. Методи і прийоми роботи вчителя з вивчення теоретико-літературних понять у середніх класах. Наукові основи формування системи літературознавчих понять у школярів старших класів. Види навчальної діяльності учнів.

Розвиток літературно-творчих здібностей учнів та оцінювання їх навчальних досягнень. Основні та допоміжні види робіт з розвитку усного та писемного мовлення учнів середніх та старших класів. Твір та есе з літератури. Основні вимоги до написання. Оцінка й аналіз учнівських творчих робіт. Самостійна навчальна та літературно-творча діяльність учнів: види та способи організації. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів із зарубіжної літератури.

Формування теоретико-літературних понять на уроках зарубіжної літератури. Місце теоретико-літературних знань у системі літературної освіти школярів. Літературознавчі поняття як інструмент аналізу художнього твору.

Методи і прийоми роботи вчителя з вивчення теоретико-літературних понять у середніх класах. Наукові основи формування системи літературознавчих понять у школярів старших класів. Види навчальної діяльності учнів.

Позакласна і позашкільна робота з зарубіжної літератури.

Мета і завдання позакласної та позашкільної роботи з зарубіжної літератури. Принципи організації, форми, види позакласної та позашкільної роботи з зарубіжної літератури. Організація роботи з позакласного читання. Форми співпраці з бібліотекою. Гурткова робота та принципи її організації. Літературне краєзнавство, види та форми роботи.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Показник успішності студента (в балах)	Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою
22–25	A	<p>Під час відповіді на екзамені студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> • демонструє повне знання історії та теорії методики навчання зарубіжної літератури; • виявляє термінологічно точне знання методичних понять, їх правильне застосування; • показує вміння дати розгорнуту, логічно побудовану відповідь, яка демонструє ерудицію і глибокі знання студента, відповідає вимогам культури мови; • вільно використовує набуті теоретичні знання та знання з методики під час аналізу практичного матеріалу, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок. 	Відмінно
18–21	B	<p>Студент демонструє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • термінологічно точне знання літературознавчих та методичних понять, але недостатнє вміння їх застосування в окремих ситуаціях; • вміння висловлювати свої міркування стосовно тих чи інших методичних проблем, але припускається певних незначних неточностей і помилок у логіці викладу теоретичного матеріалу або при аналізі практичного; – практичні навички, що опираються на теоретичну підготовку з методики навчання зарубіжної літератури. 	Добре

14-17	C	<p>Під час відповіді студент виявляє:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вміння дати розгорнуту логічну відповідь, але йому бракує чіткої аргументації, у відповіді наявні мовленнєві помилки; – практичні навички поступаються теоретичній та методичній підготовці; – домінує репродуктивний тип відповіді. 	Добре
10-13	D	<p>Студент виявляє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • неповне знання розвитку методики навчання зарубіжної літератури; • у визначенні термінології допущені недоречності і невідповідності, недостатні вміння її застосування на практиці; • недостатньо сформовані знання про шляхи аналізу художнього тексту на уроці і поза ним, недосконале вміння добирати методи чи прийоми роботи, аргументувати використання тих чи інших методичних інструментів; • відповідь неповна, основні положення недостатньо аргументовані, допущені мовні помилки. 	Задовільно
11	E	<p>Студент виявляє:</p> <ul style="list-style-type: none"> – суттєві прогалини у знаннях, з методики викладання літератури; – слабкі навички самостійного аналізу теоретичних, практичних і методичних проблем, запропонованих у білеті; – задовільні навички ведення наукової дискусії; – відповідь неповна, основні положення слабо аргументовані, допущені мовні помилки; – неточності у знаннях, відсутність вмінь оцінювати факти та явища методичного характеру. 	Задовільно
10 і менше	FX	<p>Студент виявляє:</p> <ul style="list-style-type: none"> – слабкі знання змісту курсу методик навчання зарубіжної літератури; не опанував наукові першоджерела, шкільні програми, художні тексти, літературно-критичні матеріали; – низький рівень історико-літературних та літературознавчих знань; – низький рівень методичних знань; – поверхова відповідь, наявність грубих помилок у фактичному матеріалі, мова бідна, невиразна. 	Незадовільно

5. Процедура проведення

Кваліфікаційний екзамен з англійської мови та методики її навчання, зарубіжної літератури та методики її навчання проводиться в один день.

Студент одержує текст для читання, перекладу й переказу під час екзамену і може користуватися англо-англійським словником.

Студент-випускник одержує кваліфікаційне завдання за місяць до кваліфікаційного екзамену. Протягом цього терміну йому необхідно скласти плани-конспекти 30 фрагментів уроків, враховуючи новітні теоретичні досягнення педагогіки, психології, лінгвістики та методики навчання іноземних мов. Розробка супроводжується підготовленою заздалегідь наочністю з використанням ТЗН/ІКТ.

Завдання виконується українською мовою та (або) іноземною мовою, що вивчається, і подається у друкованому вигляді.

На титульному аркуші комплексного кваліфікаційного завдання зазначається його назва, прізвище, ім'я, по батькові студента, група, факультет, рік виконання завдання.

У процесі презентації кваліфікаційного завдання, що моделює діяльність вчителя іноземної мови, студентам слід звернути увагу на необхідність:

- дотримання норм часу при висвітленні окремих складових завдання;
- логічного переходу від однієї частини виступу до іншої;
- доповідати у нормальному темпі мовлення;
- чітко вимовляти текст українською та іноземною мовами;
- демонструвати фрагмент уроку іноземною мовою;
- використання засобів навчання, у тому числі технічних;
- дати вичерпну відповідь на запитання і зауваження голови і членів (екзаменаторів) ДЕК.

6. Зміст програми

Модуль 1. Англійська мова

1. Food and eating habits: Ukrainian /British/American national cuisine (a country of the student's choice); eating habits (meals, dishes), guidelines for healthy eating.
2. Homes and housing: living conditions and types of houses in Ukraine/English-speaking countries (a country of the student's choice); inside the house, furnishing; utilities; household chores.
3. In the city: advantages and disadvantages of living in the city; major British/ Ukrainian cities; going sightseeing.
4. Customs and traditions of Ukraine/ an English-speaking country (a country of the student's choice): public holidays and folk festivals; customs and traditions.
5. Adult lifestyle options. Marriage and family life: kinds of families in Ukraine/English-speaking countries(a country of the student's choice); current views on marriage and other adult lifestyles.
6. Sport and active lifestyles in contemporary world: the role of sport in society; major spectator kinds of sport in Ukraine/English-speaking countries (a country of the student's choice); the Olympic games; sport in everyday life.
7. A country profile (Ukraine/ an English-speaking country (a country of the student's choice): geography, physical background, people; climate and weather conditions.

8. The system of schooling in the USA / the UK / Ukraine: stages of education: primary, secondary; types of schools; school organization: curricula, subjects, examinations, school discipline, extracurricular activities.
9. Cinema art in the USA / the UK / Ukraine: major cinema genres; famous films, directors, actors; your favorite film/actor.
10. The system of higher education in Ukraine/English-speaking countries (a country of the student's choice): types of institutions of higher learning; degrees; curricula, courses, tests and exams.
11. The state system of Ukraine/the USA/the UK (a country of the student's choice): the government, branches of power and their responsibilities; major political parties.
12. Public services in people's everyday life: banking system in Ukraine / English-speaking countries (a country of the student's choice): the system of banks; managing public finance: national currency, kinds of taxes; managing personal finance: kinds of bank accounts, popular banking services / transactions, online banking.

Модуль 2. Методика викладання англійської мови

Тема 1. Навчальний процес з іноземної мови та його компоненти.

Методика й лінгводидактика. Методи і технології навчання іноземних мов і культур та організація навчальної діяльності учнів; цілі, зміст, методи і засоби навчання, предмет навчання).

Тема 2. Нормативні документи у галузі навчання іноземних мов і культур.

Державний стандарт базової середньої освіти, Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов (1-4, 5–9 класи). Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment)

Тема 3. Лінгвопсихологічні основи навчання іноземних мов.

Лінгвопсихологічні особливості рецептивних, продуктивних, інтеракційних видів іншомовної мовленнєвої діяльності та їх врахування у навчанні іноземної мови.

Тема 4. Методика формування англомовної граматичної компетентності.

Мета навчання граматики у школі. Характеристика граматичних навичок у продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності. Роль знань на різних етапах формування граматичної навички. Підходи до відбору та організації граматичного матеріалу. Етапи формування, система вправ для формування граматичних навичок. Труднощі навчання англійської граматики. Засоби формування граматичної компетентності та контроль її сформованості.

Тема 5. Методика формування англомовної лексичної компетентності.

Мета та зміст навчання лексики у школі. Загальна характеристика лексичної компетентності. Види лексичного мінімуму, потенційний словник. Труднощі формування лексичної компетентності. Етапи, вправи і завдання формування лексичної компетентності. Засоби формування та контроль рівня

сформованості лексичної компетентності.

Тема 6. Методика формування англомовної фонетичної компетентності.

Загальна характеристика іншомовної фонетичної компетентності. Труднощі формування фонетичної компетентності. Цілі формування фонетичної компетентності в учнів початкової, основної і старшої школи. Етапи формування фонетичної компетентності. Засоби та контроль рівня сформованості фонетичної компетентності.

Тема 7. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в аудіюванні. Компетентність в аудіюванні та її складові. Визначальні риси аудіювання. Психофізіологічні механізми аудіювання. Фактори, які зумовлюють успішність аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання. Вимоги до текстів для навчання аудіювання. Етапи роботи з аудіотекстом. Способи контролю розуміння аудіотексту.

Тема 8. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в читанні.

Читання та його психофізіологічні механізми. Компетентність у читанні та її складові. Цілі та програмові вимоги щодо формування компетентності у читанні. Вимоги до текстів для читання. Труднощі навчання читання іноземною мовою. Навчання техніки читання. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Види читання. Етапи роботи з текстом для читання. Способи контролю розуміння прочитаного.

Тема 9. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (діалогічне мовлення).

Психолінгвістичні особливості діалогічного мовлення. Компетентність у діалогічному мовленні та її складові. Місце діалогічного мовлення серед інших видів мовленнєвої діяльності. Програмові вимоги до оволодіння компетентності в діалогічному мовленні. Одиниця навчання діалогічного мовлення. Основні види діалогічних єдностей і функціональні типи діалогів. Етапи навчання діалогічного мовлення. Система вправ для навчання діалогічного мовлення. Засоби формування і контролю компетентності у діалогічному мовленні.

Тема 10. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в говорінні (монологічне мовлення).

Загальна характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності. Компетентність в монологічному мовленні та її складові. Психолінгвістичні особливості монологічного мовлення. Цілі формування компетентності у монологічному мовленні в учнів ЗЗСО. Типи монологічних висловлювань. Етапи формування компетентності у монологічному мовленні. Підсистема вправ і завдання для формування компетентності у монологічному мовленні. Засоби формування та контроль рівня сформованості компетентності у монологічному мовленні.

Тема 11. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в письмі.

Письмо і писемне мовлення. Письмо як вид мовленнєвої діяльності. Програмові вимоги до компетентності у письмі. Цілі формування компетентності у письмі учнів різних етапів навчання. Етапи навчання писемного мовлення. Система вправ для формування компетентності у письмі.

Компетентність у техніці письма. Навчання техніки письма. Труднощі формування компетентності у техніці письма. Мовленнєва компетентність у письмі. Навчання письма як виду мовленнєвої діяльності. Типи письма і жанри писемного спілкування. Система вправ для формування мовленнєвої компетентності у письмі. Письмо як засіб навчання та контролю.

Тема 12. Методика формування іншомовної мовленнєвої компетентності в медіації.

Медіація як мовленнєва діяльність. Іншомовна мовленнєва медіаційна компетентність. Форми спілкування та види мовного посередництва. Методика формування англomовної компетентності у медіації. Типи вправ і завдань для навчання медіації. Приклади дидактичних засобів формування комунікативної компетентності та толерантності на заняттях з англійської мови. Деякі медіаційні стратегії при роботі з текстом.

Тема 13. Планування навчального процесу з іноземної мови. Урок іноземної мови.

Організація і планування процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів закладів середньої освіти. Урок іноземної мови. Вимоги до уроку іноземної мови. Планування, підготовка і проведення уроку іноземної мови. Укладання плану-конспекту уроку. Аналіз уроку іноземної мови. Учитель іноземної мови.

Тема 14. Контроль та оцінювання рівня сформованості англomовної комунікативної компетенції учнів.

Цілі та об'єкт контролю у навчанні англійської мови. Функції контролю. Види та форми контролю. Вимоги до контролю. Засоби контролю. Тестовий контроль. Способи контролю мовленнєвих умінь. Оцінювання навчальних досягнень учнів.

Тема 15. Позакласна робота з англійської мови і культур.

Основні характеристики позакласної роботи з іноземної мови і культури. Мета і психолого-педагогічні аспекти позакласної роботи з іноземної мови і культури. Принципи організації позакласної роботи з іноземної мови і культури. Форми позакласної виховної роботи з іноземної мови. Тиждень іноземної мови і культури у школі. Проектна робота.

Модуль 3. Зарубіжна література

Література Античності

Античність як особлива історико-літературна епоха. Антична міфологія. Поняття „античної літератури”, періодизація та предмет вивчення античної літератури. Географічні, історичні та хронологічні межі античної літератури. Етапи розвитку давньогрецької літератури. Особливості античної літератури: міфологічна тематика, традиціоналізм розробки, поетична форма. Погляди науковців на міф та міфологію. Періоди розвитку античної міфології, їхня циклізація. Старше молодше покоління богів

Гомерівське питання: “теорія малих пісень”, “теорія основного зерна”, “унітарна теорія”. Різновиди давньогрецького епосу. Гомерівський епос: історична, міфологічна основи. Художній світ гомерівських поем: «Іліада» і «Одіссея».

Античний театр. Розвиток трагедії і театру. Історія давньогрецького театру: архаїчний, класичний періоди. Основні види античної драми. Джерела виникнення, структура і проблематика давньогрецької трагедії. Драматургія Есхіла «Прометей закутий», монументальність образу титана, причина конфлікту: непримиренність поглядів Зевса та Прометея, прийом трагічної іронії. Розквіт жанру давньогрецької трагедії у творчості Софокла. Трагедія “Цар Едіп”. Розвиток жанру античної трагедії у творчому доробку Евріпіда. Трагедія “Медея”. Творчість Арістофана – “батька комедії”. Комедія “Жаби”.

Римська література. Творчість Вергілія. Історично-культурне значення римської літератури. Специфічні особливості римської літератури і міфології, періодизація. Культура «доби Августа», діяльність гуртка Гая Цільнія Мецената. Життя і творчий шлях Вергілія. “Енеїда” як жанр державної епопеї. Політичне та літературне завдання “Енеїди”. Особливості композиції поеми. Алюзії гомерівських поем. Тема поета і поезії у творах Горація. Ода “До Мельпомени”. “Послання до Пізонів” – віршований трактат про поетичне мистецтво. Художні особливості поеми “Метаморфози” Овідія.

Література Середньовіччя

Значення терміну «середні віки», проблеми періодизації, фактори, що сприяли розвитку середньовічної культури, світогляд та філософія доби. Особливості літературного розвитку: клерикальна література, архаїчний епос.

Проблема походження героїчного епосу. Історія і епос. Особливості розвитку епосу. Французький героїчний епос, Основні цикли. «Пісня про Роланда», тематика і проблематика, художні особливості, історична основа, характер трансформації життєвого матеріалу, втілення патріотичної ідеї, концепція героїчного характеру у французькому епосі.

Література доби Відродження

Епоха Відродження, Значення термінів "Відродження". "Ренесанс", "Гуманізм". Соціально-економічні та політичні передумови західноєвропейського Відродження. Філософсько-естетичні засади доби. Особливості літературного розвитку.

Відродження в Італії. Данте Аліг'єрі. Біографія, політичні погляди, вигнання. «Нове життя», творча історія збірки, образ Біатріче. Досвід вченого-філософа (трактати «Монархія», «Про народне красномовство»). «Божественна комедія». Задум поеми, побудова пекла. Легенда про вигнання Люцифера. Середньовічні та ренесансні складові поеми. Історія назви твору. Алегоричний зміст поеми. Структура пекла.

Ф. Петрарко, біографія, політичні погляди, промови на Капітолії. Періодизація творчості. Наукова діяльність «Humanitas» за Петраркою. Літературна діяльність Петрарко. Реформи в поезії. Збірка «Канцоньєра», образ Лаури.

Дж.Боккаччо. «Декамерон». Зміст назви. Композиція. Автор і його художня функція у творі. Роль обрамлення. Суспільство оповідачів як ранньоренесансна утопія, як новий устрій співдружності людства. Боккаччо як майстер класичної новели. Циклізація новел «Декамерону».

Відродження в Іспанії. Творчість М. де Сервантеса. Біографія. Роман «Дон Кіхот», особливості композиції, роман як пародія на лицарський роман, автобіографізм твору, вставні новели роману. «Мудре безумство» Дон Кіхота, його промови.

Відродження в Англії. Творчість В. Шекспіра. Біографія Шекспіра та «шекспірівське питання». Періодизація творчості. Сонетарій Шекспіра. «Ромео і Джульєтта», джерела трагедії, особливості жанру. Композиція. Місце та час дії. Тема та ідея твору. «Гамлет». Джерела сюжету трагедії. Погляди критиків на образ Гамлета, проблема вибору.

Література XVII століття.

XVII століття як перехідна історико-літературна епоха. Загальна характеристика історичного розвитку Європи у XVII столітті. Піднесення Англії та Франції на тлі політичного та економічного занепаду Іспанії. Основні події: «Тридцятилітня війна», буржуазна революція в Англії, зміцнення абсолютизму у Франції, закріплення політичної роздробленості в Німеччині. Роль релігійно-політичних конфліктів у встановленні нового співвідношення сил в Європі між бюргерством і феодалізмом, католиками і протестантами. Розвиток культури,

наукова революція. Головні напрями у літературному розвитку доби: бароко і класицизм. Проблема реалізму в літературі XVII ст.

Драматургія П. Кальдерона, його п'єса «Життя – це сон» – програмний твір іспанського бароко; алегорія, філософська абстракція, католицькі тенденції у драмі. І. Франко про Кальдерона.

Громадянський пафос, моральна ідеалізація персонажів, піднесення королівської влади у п'єсі Корнеля «Сід». Риси класицизму у творі. Критика «Сіда» Французькою Академією. Перша та друга манери Корнеля.

«Федра» Расіна: розв'язання складного морального конфлікту шляхом підкорення волі персонажів почуттю честі в дусі янсеністського вчення (у крайній безвиході зберігати моральну гідність перед самим собою). Своєрідність використання античного сюжету, ліризм твору. Головні особливості сценічної техніки класицистичного театру.

Мольєр. Біографія, загальна характеристика естетичних та художніх принципів його драматургії. Використання та переосмислення ідей, образів, жанрово-композиційних особливостей фарсу, комедії масок, літератури античності, Ренесансу. Своєрідність виведення класицистичної антитези почуття – розуму: колізія між людиною почуття, засліпленою своєю надмірною пристрастю, та розсудливим інтриганом, що використовує для себе це засліплення. Критика єзуїтства та політичні альянзи в «Тартюфі». Антидворянська сатира в «Міщанині-шляхтичі». Проблема прийнятності морального максималізму та пафос терпимості в «Мізантропі». Втілення ідей лібертенського вільнодумства, зображення драматичної вичерпаності ренесансного «титанізму» у «Дон Жуані».

Мольєрівська тематика у творчості корифеїв українського театру (М. Кропивницького, І. Карпенка-Карого, М. Старицького), у драматургії Лесі Українки («Дон Жуан»).

Література XVIII століття

Загальна характеристика XVIII століття як культурно-історичної доби. Основні тенденції політичного розвитку Європи. Розвиток економічних та соціальних відносин. Загальна характеристика просвітницької ідеології. Етапи просвітницького руху. Основні риси естетики письменників-просвітителів.

Дефо. Біографія, політична діяльність, участь у «памфлетній війні». «Робінзон Крузо». Відображення морально-психологічних рис буржуазії як висхідного класу. Героїзація буржуазної активності, захист ідеї приватної власності, зображення цивілізаторської місії буржуазії. Загальнолюдське звучання образу Робінзона. Втілення просвітницької ідеї «природної людини», стиль, зображення предметно-побутового плану. Елементи морального дидактизму в романі.

Свіфт. Біографія, політична діяльність, участь у «памфлетній війні». Роль Ірландії у житті письменника. «Казка про діжку», політична алегорія у творі. «Мандрі Гуллівера». Жанрово-композиційні особливості, зв'язок із політичним життям Англії, автобіографічні риси в першій частині. Елементи філософської та політичної утопії, критика різних форм державного устрою. Полеміка з Дефо на сторінках книги. Втілення «природного розуму» в образі Гуллівера. Розмежування

сфер свідомості автора та героя, засіб «очуженого» сприйняття» дійсності у книзі. Своєрідність сатири.

Вольтер. Біографія і особистість. Соціальні, політичні, філософські погляди. Ставлення до церкви та релігії. Вольтер та освічена монархія. Класицистичний театр Вольтера: трагічний конфлікт деспотизму, підтриманого історичним фатумом, з історично приреченою людяністю у трагедії «Магомет». Антицерковна сатира в «Орлеанській діві». Філософські повісті Вольтера «Кандід», «Простодушний». Своєрідність принципів «конструювання» сюжету, образів персонажів. Строкатість літературної основи, елементи пародії, характер сатири, гумору.

Дідро. Біографія, соціальні та філософські погляди. Дідро та «освічений абсолютизм». Дідро – організатор «Енциклопедії». Дідро як драматург і теоретик театру. Розгорнута характеристика морального занепаду суспільства напередодні революції 1789 року у філософському сатиричному діалозі «Небіж Рамо». Роман «Черниця». Зображення дегуманізуючої суті монастирів. Спроба соціально-психологічного мотивування становища, характерів, переживань персонажів. Елементи філософської «заданості» в образі Сюзанни Сімонен, що має продемонструвати «всемогутність людської природи» (воля, розум, моральна чистота, життєлюбність) за несприятливих для існування умов. «Відкритість» колізії у щасливому фіналі твору.

Бомарше. «Мемуари» – сатира на судочинство та весь державний апарат Франції напередодні революції. «Севільський цирульник», «Весілля Фігаро». Образ Фігаро – позитивного героя третього стану. Переосмислення сюжетних схем і мотивів античності (Плавт) та Відродження (Шекспір). Жанрово-композиційні особливості, сценічна техніка в комедіях Бомарше.

Шіллер. Біографія, загальна характеристика творчого доробку. «Штюрмерська» спрямованість драми «Розбійники». Поєднання яскравої сентименталістської тенденції із соціально-психологічним мотивуванням характерів та вчинків героїв у трагедії «Підступність та кохання». Образи Луїзи, Фердинанда, леді Мілфорд. «Дон Карлос» – роздуми про можливість втілення в життя просвітницького ідеалу. Антидеспотична ідея. Історична концепція. Шекспірівські алюзії у «штюрмерських» драмах Шіллера. «Веймарський» період. Дружба з Гете. Праці з історії, естетики. Вплив філософії Канта на естетику Шіллера. Історична тематика «веймарських» драм, проблема ідеальних спонукальних мотивів в історії. Тема національно-визвольної боротьби у «Вільгельмі Теллі». Лірична поезія Шіллера. Баладна творчість митця.

Гете. Основні періоди життя та творчості. Гете – «штюрмер». Рання лірична поезія, відтворення в ній психологічної гармонії людини та природи. «Страждання юного Вертера»: варіант руссоїстської витонченої спільності духовно близьких людей на основі взаємної моральної довіри та свободної волі (Вертер, Лотта, Альберт). Своєрідність конфлікту. Почуття соціальної ущемленості Вертера як одна з причин його душевного надлому.

Веймарські десятиліття, багатоаспектний вияв творчого генія Гете – поета, вченого, державного і культурного діяча, людини мистецтва. «Самобудівництво» Гете, прагнення до самовиявлення всіх своїх творчих сил. Гете та ідея «освіченого абсолютизму». Гете і Французька буржуазна революція. Універсальність літературних інтересів Гете, його ідея «всесвітньої літератури». Гете і романтизм.

Тематичне, жанрове, ідейне багатство зрілої лірики Гете. Спроба знайти нові засоби виразності та психологічної неповторності у зверненні до інших історичних та географічних ареалів, художнього досвіду світової культури. Спроби виробити нове художнє мислення у зрілій веймарській ліриці та у «Фаусті». Історія створення, головні літературні джерела та спонукальні імпульси, етапи роботи над «Фаустом». Композиція, жанрова, поетична, міфологічна своєрідність твору. Пошуки поетом нової художньої реальності у синтезі традицій класицизму, романтизму, Просвітництва. Духовні пошуки Фауста. Жіночі образи. Образ Мефістофеля. «Фауст» Гете – найвище досягнення філософських, етичних, художньо-поетичних шукань доби Просвітництва.

Література першої половини ХІХ століття

Проблема періодизації літературного процесу ХІХ століття. Романтизм як літературний напрямок. Причини появи романтизму. Термін романтизм, значення і історія терміну. Визначення романтизму. Романтичні течії: народно-фольклорна, байронічна, гротескно-фантастична, вальтероскоттівська. Жанрова диференціація романтичної літератури. Філософські засади романтизму. Естетична платформа романтиків. Особливості поезики романтичних творів.

Романтизм у німецькій літературі. Особливості розвитку німецької романтичної літератури. Е.Т.А. Гофман. Біографія, загальна характеристика творчості: тема митця і мистецтва у творчості Гофмана, тема музики і музикантів. Особливості художнього світу Гофмана: принцип романтичного двосвіття; філістери і ентузіасти. «Малюк Цахес», жанр, проблематика, особливості сюжету, принцип романтичного двосвіття. Методи уведення просвітництва та зміст указу про просвітництво. Сатира на систему державного управління, образи.

Романтизм у Франції. Особливості розвитку французької романтичної літератури: суспільно-політичний контекст, представники, проблематика. Віктор Гюго, біографія, світогляд, періодизація творчості. Основні положення «Передмови до драми «Кромвель». Художні особливості прози В.Гюго. Роман Гюго "Собор Паризької богоматері" (1831), творча історія роману, місце дії роману, система образів, проблематика: дослідження ірраціональності, складності людської душі.

Романтизм в англійській літературі. Творчість Байрона, біографія, проблематика та періодизація творчості. Романтична поема «Паломництво Чайльд Гарольда». Характер Чайльд Гарольда, тема розчарування та самотності. Байронічний герой. Значення поеми для розвитку романтизму в європейських літературах.

В. Скотт. Історичні та соціальні погляди письменника. Романтична ідеалізація середньовіччя. Створення жанру історичного роману. Роман «Айвенго», історичний час, відображений у романі, способи створення історичного колориту, система образів роману.

Романтизм в американській літературі. Е.-А. По, біографія, професійна журналістика, творча еволюція, естетичні погляди. Загальна характеристика творчості, художні особливості та жанрове новаторство новелістики Е. А. По

(логічні, детективні, готичні). Новели "Золотий жук", "Падіння будинку Ашерів", "Вбивство на вулиці Морґ".

М.В.Гоголь, біографія, творча еволюція письменника, загальна характеристика творчості. Особливості світогляду. Трагічність естетичного початку, конфлікт етичного та естетичного. Гоголь і Україна. проблематика збірки "Вечори на хуторі поблизу Диканьки", образ волелюбного життєрадісного українського народу та проблематика повісті "Тарас Бульба", зображення в повісті любові до України, героїзму, мужності й ратної звитяги українського народу в боротьбі за рідну землю. Комедія «Ревізор»: історія задуму і створення, сюжет і композиція комедії, сміх як позитивний герой комедії. Значення «німої» сцени. «Мертві душі», задум і творча історія твору, композиція і жанр.

Романтизм у польській літературі. Особливості розвитку польської романтичної літератури. Адам Міцкевич, біографія, періодизація творчості, погляди А.Міцкевича на романтизм, художній світ балад. Громадянська лірика. «Кримські сонети», творча історія, тематика та проблематика, епіграф, композиція, образ Мірзи та Пілігрима.

Література другої половини ХІХ століття

Реалізм як творчий метод і літературний напрямок. Соціально-політичні події 19 століття. Філософсько-естетичні засади реалізму. Визначення реалізму, історія терміну, основні реалістичні течії та напрямки. Критичний реалізм – провідна течія ХІХ століття. Програмові документи реалістичного мистецтва. Реалізм у літературі Франції.

Творчість Ф.Стендаля, загальна характеристика творчості. Психологізм творчості та світогляд Стендаля. Основні теми творчої спадщини. Роман «Червоне і чорне», історія створення та зміст назви, система епіграфів у романі. Особливості композиції. Система образів роману.

Творчість О.де Бальзака. Загальна характеристика творчості. Бальзак і Україна (стосунки з Евеліною Ганською). Суспільно-політичні погляди Бальзака. Особливості творчого методу. Загальна характеристика (структура, проблематика) «Людської комедії» Бальзака. Основні положення передмови до «Людської комедії». Повість «Гобсек» – науково-художній аналіз епохи кінця Реставрації, історія створення, особливості композиції, тематика, проблематика. Образ Гобсека, його еволюція.

Творчість П.Меріме. Загальна характеристика творчості, періодизація. П.Меріме і Україна, літературна еміграція письменника до України. Суспільно-політичні погляди письменника. Специфіка творчого методу. Новелістика Проспера Меріме, циклізація, художні особливості новел. Новели: «Кармен», «Таманго», «Матео Фальконе».

Г.Флобер – характерний представник другої половини ХІХ століття. Біографія письменника, загальна характеристика творчості. Особливості художнього методу Флобера. Особливості психологічного аналізу (позиція автора, невластива пряма мова). "Пані Боварі"(1856) – соціально-побутовий роман нового типу. Історія створення роману, його життєва основа та узагальнюючий зміст. Епоха, відображена у романі. Проблематика та система образів твору. Образ Емми Боварі і боварізм.

Творчість Генріха Гайне. Біографія Гайне та творча еволюція письменника, періодизація творчості. Естетичні пошуки Гайне. Поетична збірка "Книга пісень", історія створення, біографічна основа, композиція, основні мотиви. "Подорожні картини" як зразок ліричної прози. Поема "Німеччина. Зимово казка". Історія створення поеми, її проблематика, жанрова своєрідність і композиційні особливості.

Творчість Ч.Діккенса. Основні тенденції та етапи творчого шляху, еволюція світогляду. Гуманізм та художні відкриття. Соціальний роман "Олівер Твіст", історія створення роману, проблематика, своєрідність творчого методу. Розкриття теми безраднісного дитинства, зображення злочинного світу, викривальний характер картин життя державних інституцій, іронічний характер зображення.

Література кінця XIX – початку XX століття

Рубіж XIX – XX століть – новий етап у розвитку світової літератури. Проблема хронологічних меж періоду. Перехідний характер культури та літератури рубежу XIX – XX століть. Строкатість літературного процесу порубіжної епохи.

Верлен – реформатор французького вірша. "Поетичне мистецтво". Імпресіонізм і символізм у поезії Верлена. Творчість Рембо. Романтика у Рембо, тема Комуни. Програмні вірші Рембо. «Теорія яснобачення» Рембо.

Натуралістичні та імпресіоністичні тенденції у творчості Мопассана. Психологічна майстерність митця, роль деталі. Соціально-філософський зміст та поетика роману «Життя». Зображення світу буржуазної преси в романі "Любий друг". Мопассан-новеліст. Загострення песимізму у творчості Мопассана другої половини 80-х рр.

Е. Золя. Масштабність творчої особистості та художньої спадщини письменника. Естетична теорія ("Експериментальний роман", "Натуралізм у театрі"). Концепція та проблематика романного циклу "Ругон-Маккари". Новаторство та майстерність Золя у романі «Жерміналь». Золя і Третя республіка.

Драматургія Г. Ібсена. Періодизація творчості. Проблематика та поетика п'єси «Ляльковий дім». Ібсен – реформатор західноєвропейської драми. Шоу про ібсенізм.

Символізм, імпресіонізм та естетизм в англійській культурі. Творчість О. Вайльда ("Портрет Доріана Грея"). Парадокс у творчості письменника.

Б. Шоу та англійська драма кінця XIX – початку XX ст. Періодизація творчості. Шоу та Ібсен ("Квінтесенція ібсенізму"). Новаторство драматургічного методу Шоу. Парадокс у творчості письменника ("Пігмаліон").

Література першої половини XX століття

Перша половина XX століття як особливий історико-літературний період. Історико-соціальне тло доби. Умови розвитку, етапи становлення літератури першої половини XX століття. Вплив філософських, наукових та соціологічних концепцій на формування світобачення людини XX століття. Модернізм у літературі першої половини XX століття. Модернізм і авангардизм, модернізм і декаданс, модернізм і реалізм. Основні модерністські течії західноєвропейської літератури, їх ідейно-художні особливості (дадаїзм, сюрреалізм, експресіонізм, імпресіонізм, символізм, імажизм, футуризм, екзистенціалізм та ін.).

Література Німеччини, Австрії та Швейцарії. Пошуки загальної художньої ідеї. Розвиток німецького експресіонізму в першій половині ХХ століття. Інтелектуальний роман і творчість Томаса Манна. Ідейно-художня своєрідність творів письменника 20–30-х років. Тема “втраченого покоління” в німецькій літературі і творчість Е.-М. Ремарка. Антивоєнні твори письменника. Розвиток драматургії першої половини ХХ століття. Епічний театр Бертольда Брехта, його теоретичні засади й творча практика. Втілення принципів епічного театру в п’єсі “Матінка Кураж та її діти. Ідейний зміст п’єси, його втілення в сюжеті. Дослідження в п’єсі масової свідомості соціальних міфів, що формують тоталітарні режими; проблема морального вибору та її розв’язання. Філософська насиченість твору (принцип “параболи”). Поняття епічного та феноменального і їх втілення в п’єсі. Прийом “відчуження” (ефект “очуження”). Образ Матінки Кураж. Вплив ідей Брехта на сучасний театр.

Ф. Кафка та його місце у світовій літературі. Концепція світу і людини у творчості Кафки. Своєрідність жанру новели “Перевтілення”, її проблематика. Образ Грегора Замзи і втілена в ньому думка про самотність і безпомічність людини. Питання особистісної цінності людини в новелі. Особливості художнього методу і стилю Франца Кафки: прийом “опредмеченої” метафори; символізм; сюрреалістичне поєднання неймовірних обставин з достовірними, натуралістичними деталями; ділова (“відчужена”) мова тощо.

Література Франції. Художня своєрідність прози А. де Сент-Екзюпері. Тематика та проблематика його творчості. Повість “Планета людей” та її гуманістичний характер. Філософська казка “Маленький принц” та її місце у творчості Сент-Екзюпері. Особливості жанру цього твору. Тематика та проблематика казки “Маленький принц”. Система образів казки. Художня своєрідність казки (особливості композиції; символіка та алегорія в казці; значення образів потягу і трояндового саду; роль і місце малюнків у казці; паралелі та ремінісценції в казці) та її гуманістичне звучання.

Розвиток французької поезії (Аполлінер, Бретон, Арагон, Елюар, Валері та ін.). Г. Аполлінер і становлення авангардистських течій у французькій і європейській поезії. Синтез різних видів мистецтва у творчості Аполлінера. Особливості збірок “Алкоголі”, “Каліграми”. М. Лукаш – перекладач поезії Г. Аполлінера українською мовою.

Література Іспанії. Загальна характеристика розвитку. Творчість Ф.-Г. Лорки. Особливості поетичної техніки Г. Лорки, лейтмотиви його поезії. Сюрреалізм у поезії Г. Лорки. М. Лукаш – перекладач поезії Г. Лорки.

Література Великої Британії. Співіснування реалізму та модернізму. Модернізм в англійській літературі першої половини ХХ століття. Основні модерністські напрямки, їх ідейно-художні особливості (психологічна школа, школа “потoku свідомості” та ін.). Джеймс Джойс як творець модерністського роману ХХ століття, його світоглядні й естетичні позиції. Риси поетики Д. Джойса. Новаторство Джойса у зображенні “потoku свідомості” (“Улісс”). Психологічне есе “Джакомо” і особистість та творчість письменника.

Особливості розробки жанру антиутопії, роману-“попередження” (О. Хакслі, Дж. Оруелл).

Література другої половини ХХ століття

Світова література другої половини ХХ століття: естетичні пошуки та художні відкриття. Перша і Друга світові війни у дзеркалі літератури. Різні погляди на тему війни (американський, радянський, європейський, німецький). Розвиток фантастичних жанрів у другій половині ХХ століття. Неореалістичні тенденції в літературі. Опозиція масової та елітарної літератури. Розвиток белетристики як жанру. Феномен бестселера.

Європейська література II половини ХХ століття. Філософія і література екзистенціалізму. Творчість Жан-Поля Сартра та Альбера Камю (романи і повісті, драми, публіцистика). Роман Камю «Чума» як передчуття і пересторога автора перед лицем «коричневої чуми». Повість «Сторонній» як втілення абсурдності людського існування. Французький театральний авангард другої половини ХХ століття: «театр абсурду» Ежена Йонеско («Носороги») та Семюела Бекета («Чекаючи на Годо»). Німецька література. Антивоєнні оповідання «совісті німецької нації» Генріха Бюлля «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...» та «Мовчання доктора Мурке». Література Великої Британії. Вільям Голдінг та його погляд на природу добра і зла у людині у романі «Володар мух».

Література США другої половини ХХ ст. Суспільні, політичні та культурні процеси в США цього періоду: переосмислення образу «американської мрії» і «американського способу життя», культури споживацького суспільства, проблеми расової сегрегації та дискримінації, сексизму, екологічних проблем тощо. Роман Дж.Д. Селінджера «Ловець у житі» як портрет Америки 50-х років. «Над гніздом зозулі» Кена Кізі — роман про опір системі та божевільню як метафору суспільного життя. Фантастична антиутопія Рея Бредбері «451 градус за Фаренгейтом».

Латино-американська література ХХ ст. та її світовий резонанс. Творчість Г.-Г. Маркеса та його роман «Сто років самотності» як втілення долі континенту та людства у образі народження та занепаду родини Буендіа. Оповідання «Стариган з крилами» — парадокси та трагічність людського існування.

Японська література другої половини ХХ ст. Творчість Кавабати Ясунарі: «Красою Японії народжений». Роман «Країна снігу». Повість «Тисяча журавлів» як відображення людських стосунків на тлі традиційної чайної церемонії. «Жінка в пісках» Кобо Абе та «Золотий Храм» Юкіо Місіми як знакові твори японської літератури цього періоду.

Специфічні риси постмодерної літератури. Принцип гри, іронічність, інтертекстуальність, деконструкція та десакралізація образів, змішання масового та елітарного, гібридизація стилів, жанрів і прийомів, мультикультурність тощо. Особливості побудови нарративної структури постмодерного тексту. Постмодерні риси у творах Патріка Зюскінда «Парфуми» та М.Павич «Скляний равлик».

Модуль 4. Методика викладання зарубіжної літератури

Загальні питання методики викладання зарубіжної літератури.

Методика викладання зарубіжної літератури як наука і зарубіжна література як навчальний предмет. Методологічні основи викладання зарубіжної літератури в загальноосвітній школі.

Особливості вивчення літератури як виду мистецтва і науки. Об'єкт і предмет методики. Проблеми літературної освіти у школі.

Законодавча база, яка регулює процес викладання зарубіжної літератури в українській школі. Історія становлення предмета в школі. Мета і завдання шкільних курсів літератури у контексті Національної доктрини розвитку освіти в Україні XXI ст. Методологічні основи викладання зарубіжної літератури. Диференціація понять "зарубіжна література" і "світова література". Статуси предметів "Українська література" і "Зарубіжна література" в середніх навчальних закладах України різних типів. Причини, які зумовили впровадження курсу "Зарубіжна література": націоналізація української освіти, орієнтація України на світову спільноту.

Зв'язок методики з суміжними науками: літературознавством, мовознавством, педагогікою, психологією, естетикою, етикою та іншими, а також методикою навчання української літератури. Українська та зарубіжна література в школі як засіб глобалізації та лібералізації української освіти і перебудови її на засадах особистісно зорієнтованої педагогіки, шлях до формування нерепресивної свідомості і нонконформізму.

Принципи, методи, прийоми і види робіт з літератури. Поняття про педагогічні технології. Принципи викладання зарубіжної літератури, обумовлені специфікою літератури як виду мистецтва. Поняття «метод», «прийом», «засоби», їх значення. Класифікація методів навчання, їх специфіка, принципи вибору. Метод творчого читання як один із основних методів вивчення художньої літератури, прийоми реалізації, види робіт. Метод евристичної бесіди, прийоми реалізації, види робіт. Види бесід (за задалегідь складеними питаннями, вільна, евристична). Дослідницький метод та специфіка його впровадження у класах з різними рівнями сформованості читацької компетентності. Мета і завдання використання репродуктивного методу. Компаративний аналіз на уроках зарубіжної літератури. Формування читацької компетентності, пізнавальної творчої активності, самостійності учнів у набутті знань, умінь та навичок. Проблемне вивчення художнього твору на уроках літератури. Використання ІКТ на уроках зарубіжної літератури.

Типи і структура уроків зарубіжної літератури. Психолого-педагогічні основи змісту та технологій сучасного уроку літератури. Вимоги до уроку. Мета уроків літератури: літературний розвиток, збагачення мовного запасу учнів, формування компетентностей, виховання всебічно розвиненої творчої особистості. Принципи класифікації уроків зарубіжної літератури у методиці. Типологія уроків літератури. Нестандартні та інноваційні уроки літератури. Особливості організації та проведення уроків зарубіжної літератури під час дистанційного навчання.

Основні структурні елементи сучасного уроку зарубіжної літератури. Поняття «навчальна ситуація». Професійні вимоги до учителя зарубіжної літератури. Підготовка учителя до уроку зарубіжної літератури.

Планування роботи учителя-словесника: календарні, тематичні, календарно-тематичні, поурочні плани, їх мета та структура. Плани і плани-конспекти уроків. Наукові вимоги до їх структури. Підручники та посібники з зарубіжної літератури, їх характеристика. Реалізація міжпредметних, міжлітературних та міжмистецьких зв'язків на уроках зарубіжної літератури

Літературний розвиток школярів. Проблеми і шляхи особистісного розвитку школярів та формування у них читацьких умінь та навичок. Проблема

читача та читання у сучасній школі та суспільстві. Роль аналізу художнього тексту у літературному розвитку учнів та формуванні критичного мислення. Рівні читацького розвитку, критерії його оцінювання. Етапи сприйняття художнього твору читачами різних рівнів. Шляхи, методи та прийоми виховання школяра-читача. Виховання читацької культури, духовної і творчої потреби у художній літературі. Діяльність учителя з формування читацьких інтересів учнів.

Етапи та шляхи вивчення художнього твору зарубіжної літератури у школі. Основні етапи роботи з художнім текстом, запропоновані різними вченими –методистами (Л. Мірошніченко, Є. Волощук, Б.Бігун та ін.). Підготовка до сприйняття та аналізу художнього твору. Форми підготовки. Види вступних занять. Читання як етап роботи над художнім твором. Види читання. Аналіз як необхідний етап вивчення художнього твору. Шляхи аналізу художнього твору, запропоновані традиційною методикою: «услід за автором», пообразний, проблемно-тематичний. Впровадження у шкільну практику нових видів аналізу художнього твору: хронотопічного, філологічного, компаративного, культурологічного та ін. Оптимальне поєднання репродуктивної та пошукової роботи учнів під час вивчення художнього твору. Підсумкові заняття при вивченні художнього твору: завдання, види.

Вивчення художніх творів у їх родовій специфіці. Психолого-педагогічні особливості сприйняття художніх творів різних жанрів учнями різних вікових груп. Специфіка та етапи вивчення епічних творів у середній та старшій школі. Особливості вивчення ліричних творів. Методи та прийоми аналізу. Роль виразного читання у процесі осягнення лірики. Вивчення драматичних творів у середніх та старших класах: етапи, методи, прийоми.

Вивчення оглядових та монографічних тем. Місце та види оглядових тем у шкільному курсі вивчення зарубіжної літератури. Особливості методики вивчення оглядових тем. Поняття про монографічні теми, їх місце та завдання у процесі вивчення зарубіжної літератури. Зв'язок монографічних тем з оглядовими. Особливості планування системи уроків з монографічної теми. Словесно-графічна наочність при вивченні монографічних та оглядових тем. Методика використання наочності у різних навчальних ситуаціях.

Формування теоретико-літературних понять на уроках зарубіжної літератури. Місце теоретико-літературних знань у системі літературної освіти школярів. Літературознавчі поняття як інструмент аналізу художнього твору. Методи і прийоми роботи вчителя з вивчення теоретико-літературних понять у середніх класах. Наукові основи формування системи літературознавчих понять у школярів старших класів. Види навчальної діяльності учнів.

Розвиток літературно-творчих здібностей учнів та оцінювання їх навчальних досягнень. Основні та допоміжні види робіт з розвитку усного та писемного мовлення учнів середніх та старших класів. Твір та есе з літератури. Основні вимоги до написання. Оцінка й аналіз учнівських творчих робіт. Самостійна навчальна та літературно-творча діяльність учнів: види та способи організації. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів із зарубіжної літератури.

Формування теоретико-літературних понять на уроках зарубіжної літератури. Місце теоретико-літературних знань у системі літературної освіти школярів. Літературознавчі поняття як інструмент аналізу художнього твору.

Методи і прийоми роботи вчителя з вивчення теоретико-літературних понять у середніх класах. Наукові основи формування системи літературознавчих понять у школярів старших класів. Види навчальної діяльності учнів.

Позакласна і позашкільна робота з зарубіжної літератури.

Мета і завдання позакласної та позашкільної роботи з зарубіжної літератури. Принципи організації, форми, види позакласної та позашкільної роботи з зарубіжної літератури. Організація роботи з позакласного читання. Форми співпраці з бібліотекою. Гурткова робота та принципи її організації. Літературне краєзнавство, види та форми роботи.

7. Питання до екзамену Модуль 1. Англійська мова

ТЕМАТИКА ДЛЯ УСНОЇ РОЗМОВНОЇ ТЕМИ

1. Food and eating habits: Ukrainian /British/American national cuisine (a country of the student's choice); eating habits (meals, dishes), guidelines for healthy eating.
2. Homes and housing: living conditions and types of houses in Ukraine/English-speaking countries (a country of the student's choice); inside the house, furnishing; utilities; household chores.
3. In the city: advantages and disadvantages of living in the city; major British/ Ukrainian cities; going sightseeing.
4. Customs and traditions of Ukraine/ an English-speaking country (a country of the student's choice): public holidays and folk festivals; customs and traditions.
5. Adult lifestyle options. Marriage and family life: kinds of families in Ukraine/English-speaking countries(a country of the student's choice); current views on marriage and other adult lifestyles.
6. Sport and active lifestyles in contemporary world: the role of sport in society; major spectator kinds of sport in Ukraine/English-speaking countries (a country of the student's choice); the Olympic games; sport in everyday life.
7. A country profile (Ukraine/ an English-speaking country (a country of the student's choice): geography, physical background, people; climate and weather conditions.
8. The system of schooling in the USA / the UK / Ukraine: stages of education: primary, secondary; types of schools; school organization: curricula, subjects, examinations, school discipline, extracurricular activities.
9. Cinema art in the USA / the UK / Ukraine: major cinema genres; famous films, directors, actors; your favorite film/actor.
10. The system of higher education in Ukraine/English-speaking countries (a country of the student's choice): types of institutions of higher learning; degrees; curricula, courses, tests and exams.
11. The state system of Ukraine/the USA/the UK (a country of the student's choice): the government, branches of power and their responsibilities; major political parties.
12. Public services in people's everyday life: banking system in Ukraine / English-speaking countries (a country of the student's choice): the system of banks;

managing public finance: national currency, kinds of taxes; managing personal finance: kinds of bank accounts, popular banking services / transactions, online banking.

Модуль 2. Методика викладання англійської мови

Кваліфікаційне завдання № 1

- розробити схематичний план-конспект уроку англійської мови для 7-го класу за темою «Home. Doing Chores» (Карпюк О.Д. Англійська мова (7-й рік навчання) – English (Year 8): підручник для закладів загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероблене. Тернопіль: Вид-во Астон, 2020. С.48-51);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- детально розробити фрагмент уроку з навчання вимови (робота з піснею, вп.8, ст.51);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної фонетичної компетентності учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 2

- розробити схематичний план-конспект уроку англійської мови для 6-го класу з теми “Crime” (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student’s book. Oxford UP. P. 84-86);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання граматики (*reported speech*, р. 86) із застосуванням розроблених самостійно засобів навчання, у т.ч. із застосуванням інтернет-платформ;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної граматичної компетентності учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 3

- розробити схематичний план-конспект уроку для 6-го класу з теми «Ambition» (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student’s book. Oxford UP. P. 55-57);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання монологічного мовлення на матеріалі тексту (с. 57), передбачити застосування опор для навчання монологічного висловлювання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної компетентності в монологічному мовленні учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 4

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Youth Lifestyle. Modern Youth Clubs» (Unit 6. Lesson 56) (Морська Л.І. Англійська мова (9-й рік навчання) (English (year 9): підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Астон, 2017. С. 210-214).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання говоріння за однією з інтерактивних технологій;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної компетентності в говорінні учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 5

- розробити схематичний план-конспект уроку для 8-го класу з теми «Music is Heard Everywhere» Lesson 2. Unit 3 (Карпюк О.Д. Англійська мова (8-й рік навчання) – English (Year 8): підручник для закладів середньої освіти. 2-ге видання, перероблене. Тернопіль: Вид-во Астон, 2021. С.137-141).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання аудіювання з використанням мультимедійних технологій;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної компетентності в аудіюванні в учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 6

- розробити схематичний план-конспект уроку для 4-го класу з теми «It's my life». Unit 1. Lessons 3-4 (Карпюк О.Д. Англійська мова: підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Вид-во Астон, 2021. С.16-17).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання письма (впр. 3, с.17) на основі власно розроблених опор.
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у письмі у початковій школі.

Кваліфікаційне завдання № 7

- розробити схематичний план-конспект уроку для 7-го класу з теми «Choosing a Job». Unit 5. (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student's book. Oxford UP. С.60).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- розробити детальний фрагмент уроку з навчання діалогічного мовлення (опис і порівняння професій);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності в усній взаємодії учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 8

- розробити схематичний план-конспект уроку для 7-го класу з теми «Science» Unit 9. Gadgets. (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student's book. Oxford UP. С.97-97).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити початок уроку. Обов'язково передбачити проведення фонетичної та/або мовленнєвої зарядки;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання англійської мови учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 9

- розробити схематичний план-конспект уроку для 3-го класу з теми «Can you help me?» (Губарева С.С. Англійська мова: підруч.для 3 класу закл.загал.серед.освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. Unit 8, Lessons 1-2, pp.125-127).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання граматики (*some / any* із злічуваними й незлічуваними іменниками) за допомогою мультимедійних технологій;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання граматики англійської мови учнів початкової школи.

Кваліфікаційне завдання № 10

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Preparing for the Future» Unit 3.2 Make your decision (Англійська мова для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням англійської мови: підручник для 9 кл. загальноосвітніх навч. закладів /Л.В. Калініна, Т.В.Самойлюкевич. К.: Генеза, 2017. С. 85-90);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання писемного мовлення з використанням власно виготовлених засобів навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у письмі в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 11

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Steer for Career» Unit 3, Lesson 7 (Любченко О.С. Англійська мова (9-й рік навчання). Підруч. для 9 кл. загальноосвітніх навч. закладів. English. Year 9. A textbook for the ninth form of secondary schools. Харків: Вид.група «Основи», 2017. С. 65-67);

- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з контролю розуміння прочитаного з використанням власно підготовлених засобів контролю;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання англійської мови учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 12

- розробити схематичний план-конспект уроку для 4-го класу з теми «Our World» (К.Г.Мітчелл, М.Малкогані. Англійська мова: підручник для 4 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: Вид-во «Лінгвіст», 2021. С.76-77);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання переглядового читання з використанням власно підготовлених засобів навчання (впр.1, с. 76);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у читанні в початковій школі.

Кваліфікаційне завдання № 13

- розробити схематичний план-конспект уроку для 5-го класу з теми “Weather” Unit 3 Lessons 3-4 (Англійська мова : 5-й рік навчання. Підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). / А. Коршунова, Ю. Михайлова, Д. Фролова, В. Якушко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2022. С. 47-49).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з організації та проведення зоро-слухового диктанту на основі двох перших абзаців тексту із впр.2а, ст.48) з використанням власно виготовленої зорової наочності;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної компетенції в письмі в учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 14

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Keep in Touch» Unit 4 “Science Magic”. (Несвіт А.М. Англійська мова (9-й рік навчання) – English (Year 9): підручник для 9 кл закладів загальної середньої освіти: К.: Генеза, 2017. С.97-102);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання потенційного словника з використанням власно виготовлених засобів навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної лексичної компетентності в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 15

- розробити схематичний план-конспект уроку для 6-го класу з теми «Adventures» Unit 2 (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student’s book. Oxford UP. P. 18-20);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з реалізації контролю володіння граматичним матеріалом Past Continuous Tense з використанням власно підготовлених засобів контролю (за формою контроль повинен бути індивідуальним, письмовим, одномовним);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання англійської мови учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 16

- розробити схематичний план-конспект уроку для 4-го класу з теми «Smart World. Smart Time» (К.Г.Мітчелл, М.Малкогані. Англійська мова: підручник для 4 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: Вид-во «Лінгвіст», 2021. С.85-86);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з тестового контролю розуміння тексту впр. 1, с. 86 за власно розробленим тестовими завданнями різних типів;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики тестування учнів початкової школи.

Кваліфікаційне завдання № 17

- розробити схематичний план-конспект уроку англійської мови для 7-го класу з теми “Money” (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student’s book. Oxford UP. Unit 7. С.74-75);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку із семантизації лексики, використовуючи різні способи семантизації;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної лексичної компетентності учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 18

- розробити схематичний план-конспект уроку для 8-го класу з теми «Do you need a Book?» Unit 3. Lesson 1. (Карпюк О.Д. Англійська мова (8-й рік навчання) – English (Year 8): підручник для закладів середньої освіти. 2-ге видання, перероблене. Тернопіль: Вид-во Астон, 2021. С.114-118);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання монологічного мовлення з використанням власно виготовлених засобів навчання (опор);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності в усному продукуванні в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 19

- розробити схематичний план-конспект уроку в 2 класі з теми «Clothes» (Мітчелл Г.К. Англійська мова. English. Підручник для 2 кл. загальноосв. навч. закладів (з аудіосупроводом). К.: Видавництво «Лінгвіст», 2019. Unit 8. С.92-94).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання техніки читання (впр. 1, с.92);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання читання англійської мови учнів початкової школи.

Кваліфікаційне завдання № 20

- розробити схематичний план-конспект уроку з теми «Sports from A to Z» (Unit 3. ”A Sound Mind in a Sound Body”), (Карпюк О.Д. Англійська мова (7-й рік навчання) – English (Year 7): підручник для закладів загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероблене. Тернопіль: Вид-во Астон, 2020. С. 100-105);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання аудіювання (впр. 1, 2, с.100-101), під час якого використовувати самостійно підготовлені засоби навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності в аудіюванні в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 21

- розробити схематичний план-конспект уроку з теми «New Year Presents». (Губарева С.С. Англійська мова: підруч.для 2 класу закл.загал.серед.освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. Unit 4, Lesson 6, С.65).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання активного лексичного матеріалу із використанням ігрових прийомів;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної лексичної компетентності в початковій школі.

Кваліфікаційне завдання № 22

- розробити схематичний план-конспект уроку з теми «What a Great Job!». Unit 6. (Дж.Коста, М.Вільямс. Англійська мова (6-й рік навчання): підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Лінгвіст, 2023. С.36-37).
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;

- докладно розробити фрагмент уроку з навчання вимови (впр.4, с.37), під час якого використовувати самостійно підготовлені засоби навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної фонетичної компетентності в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 23

- розробити схематичний план-конспект уроку для 5-го класу з теми «Food» Unit 7 (Англійська мова : 5-й рік навчання. Підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). / А. Коршунова, Ю. Михайлова, Д. Фролова, В. Якушко. Тернопіль: Підручники і посібники, 2022. С. 130-132);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання діалогічного мовлення (впр.3а, b, с.130-131) під час якого використовувати самостійно підготовлені опори;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності в усній інтеракції в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 24

- розробити схематичний план-конспект уроку англійської мови для 6-го класу з теми “Crime” (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student’s book. Oxford UP. P. 92-93);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання писемного мовлення (*електронного листа*), під час якого використовувати самостійно підготовлені засоби навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної лексичної компетентності.

Кваліфікаційне завдання № 25

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Spark in the Dark» Unit 5, Lesson 8 (Любченко О.С. Англійська мова (9-й рік навчання). Підруч. для 9 кл. загальноосвітніх навч. закладів. English. Year 9. A textbook for the ninth form of secondary schools. Харків: Вид.група «Основи», 2017. С. 112-114);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання пасивного граматичного мінімуму, під час якого використовувати самостійно підготовлені засоби навчання;
- теоретично обґрунтувати розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної граматичної компетентності в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 26

- розробити схематичний план-конспект уроку «Health and Body Care». Unit 4. (Карпюк О.Д. Англійська мова: підручник для 4 класу закладів загальної середньої освіти. Тернопіль: Вид-во Астон, 2021. С.70-71);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання діалогічного мовлення, під час якого використовувати самостійно підготовлені засоби навчання;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності в усній інтеракції в початковій школі.

Кваліфікаційне завдання № 27

- розробити схематичний план-конспект уроку для 9-го класу з теми «Great Britain». Unit 2. Lesson 50. (Морська Л.І. Англійська мова (9-й рік навчання) (English (year 9): підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Астон, 2017. С. 194-197);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання вивчаючого читання з використанням власно підготовлених засобів контролю (тести);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у читанні в основній школі.

Кваліфікаційне завдання № 28

- розробити схематичний план-конспект уроку для 7-го класу з теми «Choosing a Job», Unit 5. (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student's book. Oxford UP. P. 58-61);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- обов'язково включити у план-конспект та детально розробити фрагмент з навчання письма (*An application letter*, ст.61);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетенції у письмі учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 29

- розробити схематичний план-конспект уроку для 7-го класу з теми «Visitors to Kyiv» Unit 6. My Capital City (Пахомова, Т., Бондар, Т. (2020). *Joy of English 7* (с. 108). К.: Методика Паблішинг);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання медіації;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання англійської мови учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 30

- розробити схематичний план-конспект уроку для учнів 4 класу з теми «Smart World (4)» (К.Г.Мітчелл, М.Малкогані. Англійська мова: підручник для 4 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: Вид-во «Лінгвіст», 2021. С. 111-112);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання читання (вп. 1, с. 112), розробивши завдання для передтекстового, текстового та післятекстового етапів;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у читанні в початковій школі.

Кваліфікаційне завдання №28

- розробити схематичний план-конспект уроку для 7-го класу з теми «Choosing a Job», Unit 5. (Tima Falla, Paul A. Davis. Solutions Pre-intermediate 3d edition. Student's book. Oxford UP. P. 58-61);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- обов'язково включити у план-конспект та детально розробити фрагмент з навчання письма (*An application letter*, ст.61);
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетенції у письмі учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 29

- розробити схематичний план-конспект уроку для 7-го класу з теми «Visitors to Kyiv» Unit 6. My Capital City (Пахомова, Т., Бондар, Т. (2020). *Joy of English 7* (с. 108). К.: Методика Паблішинг);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;
- докладно розробити фрагмент уроку з навчання медіації;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики навчання англійської мови учнів основної школи.

Кваліфікаційне завдання № 30

- розробити схематичний план-конспект уроку для учнів 8 класу з теми «Smart World (4)» (К.Г.Мітчелл, М.Малкогані. Англійська мова: підручник для 4 кл. закладів загальної середньої освіти. К.: Вид-во «Лінгвіст», 2021. С. 111-112);
- визначити практичні, розвивальну, освітню та виховну цілі уроку;

- докладно розробити фрагмент уроку з навчання читання (вп. 1, с. 112), розробивши завдання для передтекстового, текстового та післятекстового етапів;
- **теоретично обґрунтувати** розроблений Вами фрагмент уроку з позицій сучасної методики формування іншомовної комунікативної компетентності у читанні.

Модуль 3. Зарубіжна література

1. Античність та її значення у розвитку європейської культури та літератури. Грецька та римська літератури як складові античної літератури. Роди та жанри античної літератури, їх представники. Творчість «батьків трагедії» – Есхіла, Софокла, Еврипіда. Аналіз однієї з драм за вибором.
2. Творчість Гомера як легендарного основоположника європейської літератури. Історія «гомерівського» питання. Особливості епічного стилю Гомера. Ідейно-художній аналіз «Іліади» або «Одіссеї».
3. «Золотий вік» римської літератури. Творчість Вергілія, Горація та Овідія. Ідейно-художній аналіз одного з творів за вибором.
4. Загальна характеристика літератури Середньовіччя: особливості виникнення і розвитку, періодизація, жанрова диференціація. Місце героїчного епосу в літературі доби Середньовіччя. Характерні ознаки та найвизначніші пам'ятники цього жанру. Ідейно-художній аналіз «Пісні про Роланда».
5. Доба Відродження як особлива історико-літературна епоха. Проблематика та композиція збірки Джованні Боккаччо «Декамерон». Ідейно-художній аналіз 2-х новел на вибір.
6. «Божественна комедія» Данте Аліг'єрі як підсумок ідейно-політичної, філософської та художньої думки поета.
7. Загальна характеристика життєвого та творчого шляху Вільяма Шекспіра. «Шекспірівське» питання. Проблематика та художня своєрідність драматургії Шекспіра. Ідейно-художній аналіз однієї з п'єс («Гамлет», «Ромео і Джульєтта», «Король Лір»).
8. Місце роману Мігеля де Сервантеса «Дон Кіхот» у розвитку європейського роману. Характеристика образу Дон Кіхота, його мудрість і безумство.
9. Європейський сонет доби Відродження. Еволюція жанру у творчості Франческо Петрарки, Данте Аліг'єрі, Вільяма Шекспіра. Ідейно-художній аналіз сонетів одного з поетів за вибором.
10. XVII століття як особлива історико-літературна епоха. Основні літературні напрямки та їх представники. Ідейно-художній аналіз п'єси Педро Кальдерона «Життя – це сон».
11. Французька класична драма XVII століття, її характерні ознаки. Втілення принципів класицизму у творчості П'єра Корнеля, Жана Расіна, Мольєра. Ідейно-художній аналіз однієї з п'єс.
12. Доба Просвітництва як особлива історико-літературна епоха. Основні напрямки у літературі XVIII століття та їх представники. Ідейно-художній аналіз комедії К. Бомарше «Одруження Фігаро».
13. Даніель Дефо як представник просвітницького реалізму. Проблематика та жанрово-композиційні особливості роману «Пригоди Робінзона Крузо».
14. «Мандри Гуллівера» Джонатана Свіфта як сатиричне, памфлетно-алегоричне зображення соціальної дійсності. Своєрідність художнього методу Свіфта.

15. Проблематика та поетика французької філософської повісті XVII століття. Ідейно-художній аналіз одного з творів (Дені Дідро, Вольтер).
16. Загальна характеристика життєвого та творчого шляху Йогана Гете. Трагедія «Фауст» як узагальнення екзистенціальних поривань людства. Історія створення, проблематика та жанрово-композиційні особливості твору.
17. Фрідріх Шиллер – видатний німецький драматург епохи Просвітництва. Ідейно-художній аналіз однієї з п'єс («Розбійники», «Вільгельм Телль», «Підступність і кохання»).
18. Основні мотиви та образи лірики Джорджа Г. Байрона. Поняття про «байронічного героя». Жанр ліро-епічної поеми у творчості поета. Ідейно-художній аналіз однієї з поем («Паломництво Чайльд Гарольда», «Мазепа»).
19. Романтизм як творчий метод і літературний напрямок. Сучасні погляди на диференціацію романтичних течій. Програмові документи романтизму. Ідейно-художній аналіз одного із творів (за вибором).
20. Романтизм в англійській літературі XIX століття. Творчість В.Скотта. Історичний роман у літературі романтизму. Проблематика та система образів роману «Айвенго».
21. М.Гоголь і Україна. Проблематика творчості. Ідейно-художній аналіз одного із творів ("Тарас Бульба", «Мертві душі», «Ревізор»).
22. Романтизм у німецькій літературі XIX століття. Проблематика, поетика та жанрова своєрідність творчої спадщини Ернеста Т.А. Гофмана. Ідейно-художній аналіз казки «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер».
23. Особливості творчого методу Оноре де Бальзака. Творча історія, структура, тематико-жанрові особливості «Людської комедії». Ідейно-художній аналіз одного з романів на вибір («Гобсек», «Батько Горіо»).
24. Творчість Генріха Гайне. «Книга пісень»: ліричний герой та його еволюція. Поема «Німеччина. Зимово казка»: історія створення, проблематика, жанрова своєрідність та композиційні особливості.
25. Специфіка англійського реалізму та його втілення у творчості Чарльза Діккенса. Ідейно-художній аналіз роману «Пригоди Олівера Твіста».
26. Творча еволюція Віктора Гюго. Роман «Собор Паризької Богоматері»: проблематика, система образів, епоха, відображена у романі.
27. Творчий шлях Едгара По, художні особливості та жанрове новаторство малої прози (логічні, детективні, готичні, науково-фантастичні новели). Романтична поетика лірики та поем По.
28. Своєрідність художнього методу та авторської позиції Гюстава Флобера. Роман «Пані Боварі» як зображення «провінційних звичаїв» та втілення принципів реалізму. Трагічність образу Емми Боварі та суть поняття «боварізм».
29. Етапи життя і творчості Адама Міцкевича. Художні особливості поетичної збірки «Кримські сонети». Романтичні балади та історичні поеми Міцкевича. Ідейно-художній аналіз одного з творів на вибір.
30. XIX століття як особлива історико-літературна епоха. Роман Стендаля «Червоне і чорне» – панорамна картина часу. Протистояння особистості та суспільства у романі.
31. Меріме і Україна. Творчий шлях, світогляд та естетика митця. Проблематика та циклізація новелістики. Ідейно-художній аналіз новел «Кармен», «Маттео Фальконе».

32. Реалізм як творчий метод і літературний напрямок. Сучасні погляди на диференціацію реалістичних течій. Програмові документи реалізму. Ідейно-художній аналіз одного з реалістичних творів (за вибором).

33. Основні тенденції розвитку зарубіжної літератури перехідної доби кінця XIX – початку XX: історико-культурні риси, особливості світовідчуття, філософія епохи. Художні напрямки: декаданс, модернізм, авангардизм. Ідейно-художній аналіз одного із творів (за вибором).

34. Своєрідність нового періоду європейської лірики на шляху від пізнього романтизму до символізму. Поезія французького символізму (Шарль Бодлер, Поль Верлен, Артюр Рембо, Стефан Малларме).

35. Місце В. Вітмена в літературному процесі США. Особливості світобачення митця. Зв'язок збірки «Листя трави» з історією та життям Америки. Тематика, проблематика, композиція збірки «Листя трави». Образ ліричного героя. Символи. Традиції й художнє новаторство В. Вітмена.

36. Віддзеркалення декадентської доби в особистості й долі Оскара Вайльда. Естетизм як провідний принцип світогляду і художньої творчості письменника. Ідейно-художній аналіз роману «Портрет Доріана Грея».

37. Проблематика, тематика та жанрово-стильова своєрідність творчості Г. де Мопассана. Ідейно-художній аналіз одного з романів письменника.

38. Культурні, історико-літературні передумови та головні шляхи оновлення європейського театру: «драма ідей» Генріка Ібсена, «драма-дискусія» Бернарда Шоу, символістська драма Моріса Метерлінка. Ідейно-художній аналіз одного з творів.

39. Своєрідність художнього методу Е. Золя. Е. Золя як теоретик та практик натуралізму. Ідейно-художній аналіз одного з прозових творів.

40. Світова література першої половини XX століття: основні етапи, тенденції розвитку, естетичні пошуки, художні відкриття. Світоглядні й естетичні засади модернізму та авангардизму. Традиції та новаторство у прозі, поезії, драматургії. Ідейно-художній аналіз одного з творів.

41. Місце Франца Кафки у літературному процесі XX століття. Притчевість та метафоричність як домінанта художнього методу та стилю. Ідейно-художній аналіз новели «Перевтілення».

42. Творчий шлях Томаса Манна. Філософські основи творчості, специфіка художнього методу. Проблематика, ідейний зміст та художні особливості новелістики Манна.

43. Пошуки нових засад і форм зображення світу й відтворення суперечностей у людського життя у поезії XX сторіччя. Широкий спектр літературних течій та художніх програм. Найвідоміші представники авангардистських та модерністських течій першої половини XX століття (Гійом Аполлінер, Федеріко Гарсія Лорка, Райнер Марія Рільке та ін.). Аналіз творчості одного з авторів (за вибором).

44. Основні принципи «епічного театру» Бертольда Брехта. Драма «Матінка Кураж та її діти». Історико-літературні джерела та сучасний політичний підтекст твору, його антивоєнний пафос й алегоричний сенс.

45. Література «потому свідомості» як феномен літератури XX століття. Жанрово-стильові особливості прози Марселя Пруста та Джеймса Джойса. Ідейно-художній аналіз одного з творів.

46. Особливості світогляду та життєвого шляху Е. Гемінгвея та їх відбиття у творчості. Повість Е. Гемінгвея «Старий і море» - квінтесенція роздумів і міркувань письменника про людину і її місце у Всесвіті. Проблематика, характеристика образів.

47. Феномен літератури «втраченого покоління» у літературному процесі І половини ХХ століття. Концепція людини та світу у творчості Еріха М. Ремарка, Ернеста Гемінгвея, Френсіса С. Фітцджеральда. Ідейно-художній аналіз одного з творів.

48. Гуманістичні основи творчості Антуана де Сент-Екзюпері. Ідейно-художній аналіз філософської казки «Маленький принц».

49. Особливості відображення ІІ світової війни у літературі ХХ століття (Пауль Целлан, Генріх Белль). Ідейно-художній аналіз твору на вибір.

50. Модерністські течії в драматургії 2-ої половини ХХ століття. «Іронічний театр» Фрідріха Дюрренматта. Проблематика та поетика трагікомедії «Гостина старої дами».

51. Французький екзистенціалізм у творчості Альбера Камю: проблематика, система образів, підтексти роману «Чума» та повісті «Сторонній».

52. Японська література другої половини ХХ століття: поетика та ідейно-художня спрямованість творів Кавабати Ясунарі. Аналіз повісті «Тисяча журавлів».

53. Французький театральний авангард середини ХХ-го століття. «Театр абсурду» Ежена Йонеско та Семюеля Беккета.

54. Екзистенціалізм та філософські підтексти творчості Вільяма Голдінга. Роман «Володар мух» як антиробінзонада. Система образів та символіка твору.

55. Феномен латиноамериканської літератури ХХ століття. Схрещення західноєвропейської модерністської традиції з національним міфологічним баченням у творчості Габріеля Г. Маркеса. Синтез реального і фантастичного в оповіданні Г. Гарсія Маркеса «Стариган із крилами». Відображення моральної деградації людства. Символічний зміст образу янгола.

56. Америка 50-их років ХХ-го століття у романі Дж.Д.Селінджера «Ловець у житі». Концепція образу головного героя та художні прийоми його втілення.

57. Жанр антиутопії у літературі ХХ-го століття: проблеми, символи, перестороги. Твори Джорджа Орвелла, Рея Бредбері. Аналіз одного з них на вибір.

58. Постмодернізм у літературі: генеза, поетика, жанри, представники. Головні риси напрямку («Парфуми» Патріка Зюскінда, М.Павич «Скляний равлик»).

59. Роман Патріка Зюскінда «Парфуми» у дзеркалі постмодернізму. Сенсаційна центральна метафора запаху. Художні прийоми творення образу головного героя Жана-Батиста Гренуя.

60. Художні закономірності розвитку світової літератури межі ХХ–ХХІ століття Явище масової літератури. Літературний бестселер. Детектив. Жанр фентезі. Містифікація, парадоксальність, пародійність та епатаж як ознаки сучасної літератури. Ідейно-художній аналіз одного з творів за вибором.

Модуль 4. Методика навчання зарубіжної літератури

1. Назвіть і коротко охарактеризуйте основні шляхи аналізу, що використовуються на уроках зарубіжної літератури. Розробіть план одного

з уроків з вивчення повісті-казки Е. Т. А. Гофмана «Малюк Цахес на прізвисько Циннобер». Обґрунтуйте доцільність обраного вами шляху та методів аналізу.

2. Охарактеризуйте особливості сприйняття та вивчення епічних творів на уроках зарубіжної літератури. Розробіть план уроку з вивчення одного з творів Античності в середніх класах. Обґрунтуйте доцільність використання методичних прийомів.

3. Проаналізуйте один із шкільних підручників із зарубіжної літератури. Оцініть його зміст, якість подання матеріалу та формулювання завдань, вимоги до оформлення тощо.

4. Охарактеризуйте особливості сприйняття та вивчення ліричних творів на уроках зарубіжної літератури. Визначте місце поезії французького символізму у шкільній програмі із зарубіжної літератури. Розробіть план уроку з вивчення творчості одного з французьких символістів.

5. Охарактеризуйте особливості сприйняття та вивчення драматичних творів на уроках зарубіжної літератури. Розробіть систему уроків, на яких аналіз комедії Мольєра «Міщанин-шляхтич» здійснюється шляхом «услід за автором». Обґрунтуйте доцільність використання обраних вами методичних прийомів.

6. Назвіть й коротко охарактеризуйте види планування в сучасній методиці викладання зарубіжної літератури. Визначте місце творчості Шекспіра у шкільному курсі зарубіжної літератури. Складіть тематичний план вивчення творів поета у 8 або 10 класі. Обґрунтуйте доцільність саме такого розподілу годин.

7. Визначте основні вимоги до сучасного уроку зарубіжної літератури. Назвіть його структурні елементи. Розробіть план уроку вивчення одного з творів літератури Середньовіччя. Назвіть структурні елементи уроку.

8. Охарактеризуйте класифікації уроків літератури в методиці. Визначте специфіку нестандартних уроків. Розробіть план нестандартного уроку за однією з п'єс Вільяма Шекспіра. Обґрунтуйте доцільність використання обраних вами методичних прийомів.

9. Охарактеризуйте етапи літературної освіти школярів. Визначте специфіку проведення уроків зарубіжної літератури в середніх і старших класах. Складіть систему завдань і запитань для перевірки знань з теорії літератури в 7 і 11 класах. Поясніть, чим буде відрізняється робота із засвоєння теорії літератури учнями цих класів.

10. Назвіть й охарактеризуйте основні види вступних занять в середніх і старших класах та їх особливості. Підготуйте вступне слово до однієї з тем, що вивчається в середніх класах. Визначте, у чому його специфіка.

11. Назвіть основні етапи вивчення твору зарубіжної літератури, запропоновані різними вченими-методистами (Л. Мірошніченко, Є. Волощук, Б. Бігун). Розробіть план уроку вивчення поезії у середніх класах. Охарактеризуйте основні етапи аналізу ліричного твору.

12. Охарактеризуйте специфіку вивчення біографії письменника в середніх і старших класах. Розробіть план уроку з вивчення біографії Д. Г.

Байрона. Обґрунтуйте доцільність введення того чи іншого біографічного матеріалу.

13. Охарактеризуйте особливості вивчення теорії літератури в середніх і старших класах. Розробіть план уроку з вивчення одного з творів літератури постмодернізму. Обґрунтуйте доцільність використання обраних вами методичних прийомів.

14. Охарактеризуйте особливості вивчення оглядових тем у шкільному курсі зарубіжної літератури. Розробіть план уроку з вивчення оглядової теми «Модернізм у літературі першої половини ХХ століття».

15. Охарактеризуйте особливості розвитку усного та писемного мовлення на уроках зарубіжної літератури. Складіть 10 тем для учнівських творів за романом «Червоне і чорне» з урахуванням вікових та читацьких особливостей школярів.

16. Аргументуйте важливість домашніх завдань із зарубіжної літератури. Охарактеризуйте їх види та вимоги до виконання. Сформулюйте домашні завдання до кожного з трьох уроків за повістю Бальзака «Гобсек». Обґрунтуйте їх доцільність.

17. Охарактеризуйте особливості позакласної та позашкільної роботи із зарубіжної літератури. Наведіть тему та план позакласного заходу, проведеного під час педагогічної практики. Обґрунтуйте використані методи та форми роботи.

18. Охарактеризуйте особливості порівняльного аналізу оригіналу й перекладу на уроках зарубіжної літератури. Складіть запитання та завдання для порівняльного аналізу перекладів поезії Гайне «Ein Fichtenbaum steht trinsam» («Самотній кедр на стромині»).

19. Охарактеризуйте особливості шкільного диспуту із зарубіжної літератури. Визначте та обґрунтуйте теми 2-3 диспутів за трагікомедією Фрідріха Дюрренматта «Гостина старої дами».

20. Поясніть суть основних принципів класифікації методів навчання. Охарактеризуйте методи навчання на уроках зарубіжної літератури. Складіть 10 запитань для організації евристичної бесіди за оповіданням Генріха Белля «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...».

21. Охарактеризуйте особливості компаративного аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури. Наведіть приклади використання елементів компаративістики у практиці викладання зарубіжної літератури у середній школі.

22. Охарактеризуйте особливості хронотопічного аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури. Складіть запитання до новели Франца Кафки «Перевтілення», що дозволяють охарактеризувати просторово-часові відношення у творі.

23. Охарактеризуйте особливості проблемно-тематичного шляху аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури. Розробіть план уроку з вивчення роману Ф. Стендаля «Червоне і Чорне», на якому буде реалізуватися проблемно-тематичний шлях аналізу.

24. Охарактеризуйте особливості пообразного шляху аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури у 10–11 класах. Розробіть систему уроків, на яких аналіз роману Оскара Вайльда «Портрет

Доріана Грея» здійснюється пообразним шляхом. Сформулюйте та обґрунтуйте теми для уроків.

25. Поясніть суть, завдання та прийоми реалізації репродуктивного методу на уроках зарубіжної літератури. Розробіть план вступного уроку з вивчення п'єси Бертольда Брехта «Матінка Кураж та її діти». Обґрунтуйте доцільність використання репродуктивного методу на уроці.

26. Охарактеризуйте особливості та методику проведення підсумкових занять в системі вивчення художнього твору. Розробіть план підсумкового заняття з вивчення роману Мігеля де Сервантеса «Дон Кіхот». Обґрунтуйте доцільність використання обраних вами методичних прийомів.

27. Охарактеризуйте види вступних занять та їх специфіку. Розробіть план вступного уроку до вивчення сонетної спадщини Франческо Петрарки.

28. Охарактеризуйте особливості пообразного шляху аналізу художнього твору. Розробіть план уроку з вивчення повісті Марка Твена «Пригоди Тома Соєра», на якому буде реалізуватися пообразний шлях аналізу. Обґрунтуйте обрані методи та форми роботи.

29. Охарактеризуйте етапи вивчення ліричних творів на уроках зарубіжної літератури. Визначте місце творчості Дж. Г. Байрона у шкільному курсі зарубіжної літератури. Назвіть основні етапи роботи над поезією Байрона «Мій дух як ніч» або «Хотів би жити знов у горах». Обґрунтуйте доцільність кожного етапу.

30. Охарактеризуйте особливості сприйняття та вивчення епічних творів учнями пропедевтичного етапу літературної освіти. Розробіть план уроку з вивчення оповідання О'Генрі «Дари волхвів» (або «Останній листок») у 7 класі. Обґрунтуйте доцільність використання обраних вами методичних прийомів.

31. в.

8. Список рекомендованої літератури для підготовки

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1. Практичний курс англійської мови. Спеціальність: Мова і література (німецька). Спеціалізація: англійська мова: Навчальний посібник / Укладачі Г.П. Апалат, І.А. Ливицька. РВВ КДПУ ім. В.Винниченка. 2013. 158с.
2. Практикум із англійської мови для студентів другого курсу факультетів іноземних мов, спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)). Частина перша. Парашук В.Ю., Арделян О.В., Апалат Г.П. Кропивницький: ЦДПУ імені Володимира Винниченка, 2020.156 с.
3. Данілко М.І. The World of Britain: Britain Today. Навчальний посібник. Вид.2. Кіровоград, 2007. 148 с.
4. Парашук В.Ю., Грицюк Л. Ф., Труханова Т. І. Навчання монологічного мовлення англійською мовою: навчально-методичний посібник для студентів факультетів іноземних мов. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2005. 178 с.

5. Паращук В. Ю., Ярова Л. О. Методичні матеріали з практики англійської мови для студентів IV курсу: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2018.

Словники

<https://dictionary.cambridge.org/>

<https://www.macmillandictionary.com/british-and-american-pronunciation.html>

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів під кер. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2018. 319 с.
2. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 402 с.
3. Концепція мовної освіти в Україні: проект. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/.../Concept_L_education.doc.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підруч. для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищих навч. закладів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька [та ін.] ; під заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
5. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод Ірина Василівна. Умань: Візаві, 2018. 165 с. ([Посібник Холод 18.pdf \(udpu.edu.ua\)](#))
6. [\(PDF\) Companion volume COMMON EUROPEAN FRAMEWORK OF REFERENCE FOR LANGUAGES: LEARNING, TEACHING, ASSESSMENT COMMON EUROPEAN FRAMEWORK OF REFERENCE FOR LANGUAGES: LEARNING, TEACHING, ASSESSMENT Companion volume Language Policy Programme Education Policy Division Education Department Council of Europe \(researchgate.net\)](#)
7. [programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf \(mon.gov.ua\)](#)
8. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти / Зимомря І.М. та ін.: Рекомендовано Міністерством освіти і науки України: наказ Міністерства освіти і науки України 12.07.2021. №795.
URL:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Zymomrya.ta.in.14.07.pdf> (дата звернення: 03.01.2023)
9. Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти / Редько В.Г. та ін.: Рекомендовано Міністерством освіти і науки України: наказ Міністерства освіти і науки України. 12.07.2021. №795. URL:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Inozemni.movy.5-9-kl/Inoz.mov.5-9-kl.Redko.ta.in.14.07.pdf> (дата звернення: 05.01.2023)
10. [Навчальні програми для 1-4 класів | Міністерство освіти і науки України \(mon.gov.ua\)](#)

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ковбасенко Ю. Антична література. Навчальний посібник. К., 2012. 248 с.
Режим доступу:
https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5849/1/Y_Kovbasenko_AL_21_GI.pdf
2. Пащенко В. 1., Пащенко Н. І. Антична література: Підручник. — К.: Либідь, 2001. — 718 с. Режим доступу:
<http://194.44.152.155/elib/local/sk644465.pdf>
3. Козлік І. Антична література.- Івано-Франківськ. 2020. 180 с. Режим доступу: <https://ru.calameo.com/read/002820791093b4d06503a>
4. Шаповалова М., Рубанова Г., Моторний В. Історія зарубіжної літератури Середніх віків та доби Відродження- Львів, 1993. Режим доступу:
<https://www.academia.edu/7418320/>
5. Козлик І.В. Світова література доби середньовіччя та епохи Відродження. Навч. Посібник. Івано-Франківськ, 2011. 344 с.
<http://ru.calameo.com/read/0028207917d0ac955b8ee>
6. Давиденко Г.Й. Акуленко В.Л. Історія зарубіжної літератури Середніх віків та доби Відродження.К., 2007. <http://www.subject.com.ua/pdf/125.pdf> 2.
Режим доступу: <http://www.ex.ua/72479770>
7. Артамонов С. Історія зарубіжної літератури XVII - XVIII ст. М., 1988.
8. Давиденко Г.Й., Величко М.О. Історія зарубіжної літератури 17-18 ст. К., 2007. Режим доступу:
https://chtyvo.org.ua/authors/Davydenko_Halyna/Istoriia_zarubizhnoi_literatury_KhV_II-XVIII_stolittia/
9. Єрофєєва Н.Е. Зарубіжна література XVII століття. Навчальний посібник. М., 2005.
10. Пахсар»ян Н.Т. Історія зарубіжної літератури XVII - XVIII століть. Навчально- методичний посібник. М., 1996. 102 с.
11. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX - початку XX століття. К., 2009. http://www.kafedragum-artcollege.edu.km.ua/Files/downloads/308686_0499D_davidenko_g_y_chayka_o_m_istoriya_zarubizhno_literaturi_xix.pdf
12. Дітькова С.Ю. Історія зарубіжної літератури XIX століття (Курс лекцій). Режим доступу: <http://library.znu.edu.ua/files/sto.htm>
13. Наливайко Д. С, Шахова К. О. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник. К: Заповіт, 1997. 464 с.
<http://194.44.152.155/elib/local/sk637758.pdf>
14. Ніколенко О. Мацапура В. Літературні епохи, напрями, течії. Київ : Педагогічна преса, 2014. 228 с. URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Nicolenko.pdf>
15. Тверітінова Т., Шовкопляс Г. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Перша половина: доба романтизму. Київ, 2018. URL :
http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/24735/1/T_Tveritinova_Istor_zar_lit_2018_IF_KSL.pdf
16. Степанова А.А. Зарубіжна література XIX століття. Романтизм: навчальний посібник для студентів-філологів. Дніпропетровськ, 2015. 160 с. Режим доступу: <http://ir.duan.edu.ua/handle/123456789/1658>

17. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.] / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка [2ге вид.]. К.: Центр учбової літератури, 2007. 400 с. http://www.kafedragum-artcollege.edu.km.ua/Files/downloads/308686_0499D_davidenko_g_y_chayka_o_m_istoriya_zarubizhno_literaturi_xix.pdf
18. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Доба реалізму : навч. посіб. для студ. / Т.І. Тверітінова. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 424 с. Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/355870624.pdf>
21. Кушнірова Т. Модернізм і постмодернізм в зарубіжній літературі. Полтава, 2018. http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/4759/1/%D0%9A%D1%83%D1%88%D0%BD%D1%96%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%B7%D0%B0%D1%80_%D0%BB.pdf
22. Помазан І. Історія зарубіжної літератури XX століття. Харків, 2016. https://nuu.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/08/Pomazan_IZL_RP-3_Pidruchnik_XX_st.pdf
23. Кузьменко В. Історія зарубіжної літератури XX ст. Київ, 2010. <https://www.twirpx.com/file/2172842/>

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ІЗ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бандура О. Міжпредметні зв'язки в процесі вивчення української літератури. К., 1984.
2. Волошина Н. Й. Наукові основи методики літератури: Посібник К.: Ленвіт, 2002. 344 с.
3. Грищенко В. Підручник, якого не ... ждуть // Українська мова і література в школі. 2003. №6. С.79-80.
4. Ісаєва О.О. Концептуальні основи аналізу художнього тексту в школі (Про герменевтичну спрямованість цього аналізу) // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. 2004. № 6. С. 2-5.
5. Ісаєва О. О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури: Посібник для вчителя. К.: Ленвіт, 2000. 184 с.
6. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури : Монографія. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2003. 380 с.
7. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. 340 с.
8. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури: Навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021.
9. Мірошніченко Л. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: Підручник. К.: Вища школа, 2007. 415 с.

10. Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник / За ред. доктора пед. наук, проф., члена-кореспондента АПН України Н.Й.Волошиної. К.: Ленвіт, 2002. С. 260-275.
11. Неділько В. Методика викладання української літератури в середній школі. К., 1978. С.34-63.
12. Ніколенко О. М. Сучасний урок зарубіжної літератури: Посібник. 5–11 класи. К.: ВЦ «Академія», 2003. 288 с.
- 13.
14. Нормативно-правове забезпечення освіти. У 4-х ч. Х.: Видав. гр.. "Основи", 2004. Ч.1. 144 с.
15. Пасічник Е.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. К.: Ленвіт, 2000.
16. Пасічник Е., Слоньовська О. Варіативність програм і підручників – це крок вперед чи назад? // Українська мова і література в школі. 2002. №3. С.46-50.
17. Перейма Л. Адажію за лаштунками долі // Українська мова в гімназіях, ліцеях, колегіумах. 2005. № 10. С.145.
18. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник. К.: АСК, 2004. 192 с.
19. Професія – вчитель літератури: Словник-довідник [упор. Т. Чередник]. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 140 с.
20. Попова Л. Підручник, якого ми так довго чекали. // Українська мова і література в школі. 2002. №5. С.80.
21. Савчинська Л. Підручник дітям на радість // Дивослово. 2004. №4. С.77-78.
22. Степанишин Б. Яким бути підручникові з літератури // Українська література в загальноосвітній школі. 1999. №1. С.57-62.
23. Ситченко А. Л. Методика викладання літератури: Термінологічний словник. К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2008. 132 с.
24. Худаш Л. Підвищення ефективності уроку з літератури. К.: Рад. школа., 1984.
25. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2007. 313 с.